

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (osmo vijeće)

30. lipnja 2016.*

„Damping – Uvoz lijevanog pribora za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, podrijetlom iz Kine – Konačna antidampinška pristojba – Povjerljivo postupanje s izračunima uobičajene vrijednosti – Pravodobno pruženi podaci – Rok za donošenje odluke o primjeni tretmana tržišnog gospodarstva – Prava obrane – Jednako postupanje – Načelo zabrane retroaktivnosti – Članak 2. stavci 7. do 11., članak 3. stavci 1. do 3., članak 6. stavak 7., članak 19. stavci 1. i 5. i članak 20. stavci 2. i 4. Uredbe (EZ) br. 1225/2009“

U predmetu T-424/13,

Jinan Meide Casting Co. Ltd, sa sjedištem u Jinanu (Kina), koji zastupaju R. Antonini i E. Monard, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju S. Boelaert i B. Driessen, u svojstvu agenata, S. Gubel, odvjetnik, i B. O'Connor, *solicitor*,

tuženik,

koje podupire

Europska komisija, koju zastupaju J.-F. Brakeland i M. França, u svojstvu agenata,

intervenijent,

povodom zahtjeva za poništenje Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 430/2013 od 13. svibnja 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz lijevanog pribora za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, podrijetlom iz Narodne Republike Kine i Tajlanda i prekidu postupka u vezi s Indonezijom (SL 2013., L 129, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 126., str. 199.), u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja,

OPĆI SUD (osmo vijeće),

u sastavu: D. Gratsias (izvjestitelj), predsjednik, M. Kancheva i C. Wetter, suci,

Tajnik: L. Grzegorzcyk, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 22. listopada 2015.,

* Jezik postupka: engleski

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

- 1 Uredbom Vijeća (EZ) br. 1225/2009 od 30. studenoga 2009. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 2009., L 343, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 30., str. 202.; u daljnjem tekstu: osnovna uredba), definirana su pravila prava Unije koja se primjenjuju na antidampinške postupke. Iz uvodne izjave 3. jasno proizlazi da ta uredba, s ciljem osiguranja ispravne i transparentne primjene pravila Sporazuma o provedbi članka VI. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. (GATT) (SL 1994., L 336, str. 103.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 112.; u daljnjem tekstu: Sporazum o antidampingu), koji se nalazi u Prilogu 1.A Sporazumu o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO) (SL 1994., L 336, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 5.), prenosi jezik Sporazuma o antidampingu u najvećoj mogućoj mjeri.
- 2 Uredba (EU) br. 1168/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012., o izmjeni Uredbe br. 1225/2009 (SL 2012., L 344, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 118., str. 277.; u daljnjem tekstu: uredba o izmjeni), stupila je na snagu 15. prosinca 2012.
- 3 Tužitelj Jinan Meide Casting Co. Ltd, društvo je sa sjedištem u Kini koje proizvodi lijevani pribor za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, za domaće tržište i izvoz.

Činjenice relevantne za ispitni postupak koji je doveo do usvajanja privremene uredbe

- 4 Dana 16. veljače 2012., povodom prigovora koji je 3. siječnja 2012. podnio Odbor Europske unije za zaštitu industrije lijevanog pribora za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, Europska komisija je objavila obavijest o pokretanju antidampinškog postupka u pogledu uvoza lijevanog pribora za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, iz Narodne Republike Kine, Tajlanda i Indonezije (SL 2012., C 44, str. 33.). Iz točke 3. te obavijesti jasno proizlazi da je proizvod koji je navodno predmet dampaing uvršten pod oznakom KN ex 7307 19 10 u kombiniranu nomenklaturu, koja se nalazi u Prilogu I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi [neslužbeni prijevod] (SL 1987., L 256, str. 1.). U točki 5.1.1.1. (a) te obavijesti, Komisija je navela da će, s obzirom na potencijalno velik broj kineskih proizvođača koji izvoze taj proizvod, odabrati uzorak proizvođača izvoznika u skladu s uvjetima iz članka 17. osnovne uredbe.
- 5 Dana 3. travnja 2012., tužitelj je podnio zahtjev za primjenu tretmana tržišnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: MET), na temelju članka 2. stavka 7. točke (b) osnovne uredbe. Radi ispitivanja tog zahtjeva, za razdoblje između 30. svibnja i 1. lipnja 2012. bio je predviđen posjet Komisijinih službi poslovnim prostorima tužitelja. Dana 9. srpnja 2012., Komisija je tužitelju priopćila osnovne činjenice i razmatranja na temelju kojih je odlučila da mu neće odobriti MET. Tužitelj je dopisom od 23. srpnja 2012. Komisiji podnio svoje primjedbe na tu odluku. S druge strane, tužitelju je, kao i svim drugim kineskim proizvođačima izvoznicima u uzorku, odobrena primjena individualnog pristupa u skladu s člankom 9. stavkom 5. drugim podstavkom osnovne uredbe.

Privremena uredba i dokument o privremenoj objavi

- 6 Dana 14. studenoga 2012., Komisija je usvojila Uredbu (EU) br. 1071/2012 o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz lijevanog pribora za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, podrijetlom iz Narodne Republike Kine i Tajlanda (SL 2012., L 318, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 129., str. 107.) (u daljnjem tekstu: privremena uredba).
- 7 Komisija u uvodnoj izjavi 14. privremene uredbe pojašnjava da je, kako bi se na temelju podataka iz Indije kao analogne zemlje utvrdila uobičajena vrijednost za kineske proizvođače izvoznike, u slučaju da im se ne odobri MET, obavljena provjera u poslovnim prostorima proizvođača iz Indije, naziva „Jainson Industries, Jalandhar, Punjab, India”.
- 8 U uvodnoj izjavi 15. privremene uredbe, Komisija je navela da je ispitivanje dampa obuhvaćalo razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. te da je analiza trendova relevantnih za ocjenu štete obuhvaćala razdoblje od 2008. do kraja ispitnog postupka.
- 9 U uvodnim izjavama 16., 17. i 18. privremene uredbe, Komisija je definirala dotični proizvod navevši da se osobito odnosio na lijevani pribor za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, trenutno pod oznakom KN ex 7307 19 10.
- 10 U skladu s uvodnom izjavom 19. privremene uredbe, utvrđeno je da dotični proizvod i proizvod koji se proizvodi i prodaje na domaćem tržištu Kine, Tajlanda i Indonezije te domaćem tržištu Indije, koja je služila kao analogna zemlja, kao i proizvod koji u Uniji proizvodi i prodaje industrija Unije, imaju jednaka osnovna fizička i tehnička svojstva. Zato je privremeno određeno da su istovjetni u smislu članka 1. stavka 4. osnovne uredbe.
- 11 U uvodnoj izjavi 30. privremene uredbe navedeno je, u pogledu uvoza iz Kine, da je dvanaest proizvođača izvoznika koji su činili 51 % kineskog izvoza u Uniju surađivalo tijekom ispitnog postupka pruživši tražene podatke. U toj je uvodnoj izjavi također istaknuto da je Komisija, u skladu s člankom 17. stavkom 1. osnovne uredbe, među tih dvanaest proizvođača izvoznika odabrala uzorak od njih tri, koji predstavljaju 88 % obujma izvoza te dvanaestorice proizvođača izvoznika. Tužitelj je bio jedno od društava u tom uzorku.
- 12 U uvodnoj izjavi 40. privremene uredbe navedeno je da je razlog kašnjenja od dva mjeseca s utvrđivanjem MET-a u pogledu jednog od kineskih društava koja su zatražila taj status, odnosno tužitelja, prije svega bila činjenica da do ranije provjere MET-a nije moglo doći s obzirom na to da kineski proizvođači izvoznici nisu bili dostupni. U toj je uvodnoj izjavi također istaknuto da vrijeme utvrđivanja nije imalo utjecaj na ishod.
- 13 U uvodnim izjavama 49. do 53., Komisija je obrazložila zašto je ranije zaključila da je Indija primjerena analogna zemlja u pogledu izvoza iz Kine, u skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) osnovne uredbe.
- 14 U uvodnim izjavama 54. do 63. privremene uredbe, Komisija je, u pogledu izvoza dotičnog proizvoda iz Kine, odredila metodu za utvrđivanje uobičajene vrijednosti u smislu članka 1. stavka 4. osnovne uredbe.
- 15 Prije svega, Komisija je u uvodnoj izjavi 54. navela da je uobičajena vrijednost u pogledu kineskih izvoznika u uzorku, s obzirom na to da ni jednom od njih nije odobren MET, utvrđena na temelju članka 2. stavka 7. točke (a) osnovne uredbe, pri čemu je Indija korištena kao analogna treća zemlja.

- 16 Nadalje, Komisija je u uvodnoj izjavi 55. navela da je najprije utvrdila je li ukupan obujam prodaje istovjetnog proizvoda koji je ostvario proizvođač iz analogne zemlje bio reprezentativan, odnosno je li predstavljao najmanje 5 % ukupnog obujma izvoza dotičnog proizvoda u Europsku uniju koji je ostvario svaki kineski proizvođač izvoznik u uzorku. Nadalje, Komisija je u toj uvodnoj izjavi navela da je to bio slučaj s dva od tri proizvođača izvoznika. Suprotno tomu, kako će se objasniti u točki 130. u nastavku, Komisija je u fazi usvajanja privremene uredbe došla do drukčijeg zaključka u pogledu tužitelja.
- 17 Iz uvodnih izjava 56. i 57. proizlazi da je Komisija, u drugoj fazi, odredila razne vrste istovjetnog proizvoda koje su se morale uzeti u obzir za utvrđenje uobičajene vrijednosti. U tu svrhu, Komisija je odredila svaku vrstu proizvoda koju je proizvođač iz analogne zemlje prodavao, a koja je bila istovjetna ili izravno usporediva s raznim vrstama dotičnog proizvoda koje su izvozili kineski proizvođači izvoznici. U trećoj fazi, nakon što su definirane vrste istovjetnog proizvoda koje treba uzeti u obzir, Komisija je, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 57. privremene uredbe, utvrdila je li domaća prodaja svake istovjetne vrste proizvoda u analognoj trećoj zemlji bila reprezentativna, odnosno je li obujam te prodaje nezavisnim kupcima predstavljao najmanje 5 % ukupnog obujma prodaje odgovarajuće vrste proizvoda koju je izvozom u Europsku uniju ostvario svaki od proizvođača izvoznika.
- 18 U četvrtoj fazi, kako je navedeno u uvodnim izjavama 58. do 62. privremene uredbe, Komisija je razmatrala može li se za svaku vrstu istovjetnog proizvoda, prodanog u reprezentativnim količinama u skladu s definicijom iz prethodne točke, na temelju udjela profitabilne prodaje, odnosno prodaje ostvarene po neto prodajnoj cijeni jednakoj ili višoj od izračunanog troška proizvodnje, smatrati da je prodan u uobičajenom tijeku trgovine. Na kraju te ocjene, Komisija je izabrala metodu izračuna uobičajene vrijednosti.
- 19 Stoga, u skladu s uvodnom izjavom 59., kada je obujam tako definirane profitabilne prodaje vrste istovjetnog proizvoda iznosio više od 80 % ukupnog obujma prodaje te vrste proizvoda, te kada je ponderirana prosječna prodajna cijena navedene vrste proizvoda bila jednaka trošku proizvodnje ili viša od njega, uobičajena vrijednost temeljila se na stvarnoj domaćoj cijeni, izračunanoj kao ponderirani prosjek cijena cjelokupne prodaje istovjetne vrste proizvoda na domaćem tržištu ostvarene tijekom razdoblja ispitnog postupka. S druge strane, u skladu s uvodnom izjavom 60., kada je obujam profitabilne prodaje iznosio 80 % ili manje ukupnog obujma prodaje istovjetne vrste proizvoda, ili kada je ponderirana prosječna cijena navedene vrste proizvoda bila ispod troška proizvodnje, uobičajena se vrijednost temeljila na stvarnoj domaćoj cijeni, izračunanoj samo na temelju profitabilne prodaje te vrste proizvoda.
- 20 Naposljetku, u skladu s uvodnom izjavom 61., za vrste proizvoda prodane s gubitkom smatralo se da nisu prodane u uobičajenom tijeku trgovine. U uvodnoj izjavi 62. navedeno je da je za te vrste proizvoda i one koje nisu prodane u dovoljno reprezentativnim količinama, u skladu s definicijom iz točke 17. ove presude, korištena izračunana uobičajena vrijednost u smislu članka 2. stavka 3. i stavka 7. točke (a) osnovne uredbe.
- 21 Kada je riječ o utvrđivanju izvozne cijene, iz uvodne izjave 64. privremene uredbe proizlazi da je to učinjeno u skladu s člankom 2. stavkom 8. osnovne uredbe, tj. na temelju izvoznih cijena koje je stvarno platilo ili koje treba platiti svaki kineski proizvođač izvoznik u uzorku.
- 22 Iz uvodnih izjava 65. do 67. privremene uredbe proizlazi da je, u skladu s člankom 2. stavkom 10. osnovne uredbe, usporedba između uobičajene vrijednosti i izvozne cijene izvršena na temelju cijene franko tvornica i prilagodbi s obzirom na fizička svojstva, posredne poreze, troškove prijevoza, osiguranja, manipuliranja, utovara i popratne troškove, pakiranja, kredita, bankovnih naknada i provizija kada je utvrđeno da su ti troškovi opravdani, točni i potkrijepljeni dokazima.

- 23 U skladu s uvodnom izjavom 68. privremene uredbe, dampinška marža za kineska društva u uzorku izračunana je na temelju usporedbe između ponderirane prosječne uobičajene vrijednosti svake vrste istovjetnog proizvoda utvrđene za analognu zemlju i ponderirane prosječne izvozne cijene odgovarajuće vrste dotičnog proizvoda, kako je predviđeno člankom 2. stavkom 11. osnovne uredbe.
- 24 U skladu s uvodnom izjavom 69. privremene uredbe, ponderirana prosječna dampinška marža tužitelja, izračunana na način opisan u prethodnoj točki, određena je na 39,3 % CIF (trošak, osiguranje i prijevoz) cijene dotičnog proizvoda na granici Unije, neocarinjeno.
- 25 U članku 1. stavku 2. privremene uredbe, stopa privremene antidampinške pristojbe za tužitelja određena je na 39,3 %.
- 26 Dopisom od 15. studenoga 2012., Komisija je tužitelju poslala dokument o privremenoj objavi, u skladu s člankom 20. stavkom 1. osnovne uredbe. Osim privremene uredbe, koja se nalazila u prilogu 1. tom dokumentu, taj je dokument sadržavao i prilog 2. koji se odnosio na metodu koja se koristila za izračun dampinga, te prilog 3. koji se odnosio na metodu koja se koristila za izračun sniženja cijena i štete.
- 27 Komisija je u prilogu 2. tom dokumentu o privremenoj objavi pružila, kao prvo, neka opća obrazloženja u pogledu izračuna dampinške marže. Osim toga, Komisija je dala nekoliko pojašnjenja o činjenici da je iz tužiteljevih izvoznih prodaja isključila određenu vrstu dotičnog proizvoda i o tome da je izvršila razne prilagodbe kako bi osigurala primjerenu usporedbu, u skladu s člankom 2. stavkom 10. osnovne uredbe. Komisija je u prilogu 2. prikazala nekoliko tablica s detaljnim izračunima dampinške marže po vrsti proizvoda, u kojima je izostavila elemente koji su se temeljili na podacima koje je pružio proizvođač iz analogne zemlje. Kako je Komisija pojasnila u tom prilogu, samo je jedan proizvođač iz analogne zemlje surađivao u ispitnom postupku te se, stoga, podaci iz analogne zemlje nisu mogli objaviti u pogledu kontrolnih brojeva proizvoda.

Komunikacija između tužitelja i Komisije nakon usvajanja privremene uredbe

- 28 Tužitelj je 17. prosinca 2012. Komisiji podnio svoje primjedbe na dokument o privremenoj objavi. Te su se primjedbe odnosile na pet pitanja, odnosno na utvrđivanje MET-a, uobičajenu vrijednost, prilagodbu uobičajene vrijednosti uzimajući u obzir porez na dodanu vrijednost (PDV), potrebu za prilagodbom uzimajući u obzir proizvodni proces i na izvozne cijene.
- 29 Kada je riječ o drugom pitanju, tužitelj je prije svega istaknuo da je Komisija pogriješila jer je koristila izračunanu vrijednost u pogledu svih istovjetnih vrsta proizvoda koje su uspoređene s dotičnim vrstama proizvoda koje je tužitelj izvezio u Europsku uniju. Stoga je Komisija, smatra tužitelj, kao prvo, trebala koristiti domaće cijene proizvođača iz analogne zemlje, a ne izračunanu vrijednost, jer je upotreba te metode opravdana samo ako nije moguće koristiti domaće cijene, što ovdje nije bio slučaj. Kao drugo, tužitelj je smatrao da upotreba praga od 5 % kako bi se utvrdilo je li prodaja istovjetnog proizvoda bila reprezentativna nije opravdana ako se, kao u predmetnom slučaju, mora izvršiti usporedba između domaćih cijena određenog proizvođača na indijskom tržištu i izvoznih cijena kineskih proizvođača te da je taj pristup stavljao proizvođače izvoznike s velikim izvozom, kao što je tužitelj, u prekomjerno nepovoljan položaj jer im je bilo teže ispuniti taj zahtjev u pogledu reprezentativnosti. Nadalje, taj prag, u skladu s člankom 2. stavkom 2. osnovne uredbe, nije bio apsolutan. Zbog svih tih razloga, tužitelj je od Komisije zatražio da ponovno izračuna uobičajenu vrijednost u skladu s njegovim primjedbama. K tomu, tužitelj je iznio dvije dodatne kritike u pogledu utvrđivanja uobičajene vrijednosti koje su se odnosile, s jedne strane, na upotrebu prometa prilikom određivanja troškova proizvodnje proizvođača iz analogne zemlje te, s druge strane, na upotrebu jedne profitne marže za sve vrste proizvoda. Nadalje, tužitelj je, nakon što je „uvažio činjenicu da je proizvođač iz analogne zemlje [bilo] društvo Jainsons Industries”, komentirao prilagodbe uobičajene vrijednosti te je, osobito, iznio razloge zbog kojih je predlagao prilagodbu s obzirom na razlike u proizvodnom procesu i produktivnosti između tužitelja i proizvođača iz analogne zemlje.

- 30 Naposljetku, što se tiče izvozne cijene, tužitelj je od Komisije zatražio da, kao prvo, dampinšku maržu izračuna na temelju čitave njegove izvozne prodaje dotičnog proizvoda te da, kao drugo, pruži dodatno obrazloženje u pogledu izračuna prilagodbi izvoznih prodaja izvršenih s obzirom na razliku u fizičkim svojstvima.
- 31 Tužitelj je na saslušanju 6. veljače 2013. ponovio, u biti, sve svoje primjedbe na dokument o privremenoj objavi koje je iznio u dopisu od 17. prosinca 2012. Kako bi potkrijepio osobito svoje zahtjeve za prilagodbu s obzirom na proizvodne procese i produktivnost, tužitelj se pozvao, među ostalim, na podatke o proizvođaču iz analogne zemlje, i to, kao prvo, na izvadak s internetske stranice proizvođača iz analogne zemlje, koji je sadržavao, osobito, podatke o veličini radne snage, obujmu godišnje proizvodnje i o glavnoj opremi koju je taj proizvođač imao na raspolaganju, te, kao drugo, na dopisivanje između tog proizvođača i tužitelja elektroničkom poštom koje se odvijalo u razdoblju od 29. siječnja do 1. veljače 2013.
- 32 Dana 15. ožujka 2013., Komisija je tužitelju poslala dokument o konačnoj objavi. Taj je dokument u prilogu 1. sadržavao opći dokument o objavi čija je svrha, sukladno članku 20. stavku 2. osnovne uredbe, bila da se iznese osnovne činjenice i razmatranja na temelju kojih je Komisija namjeravala predložiti određivanje konačnih mjera. U prilogima 2. i 3. tom dokumentu o konačnoj objavi, Komisija je iznijela posebne napomene o izračunu dampinške marže, odnosno izračunu sniženja cijena i štete. Osobito, Komisija je u prilogu 2. navela kako je prihvatila tužiteljeve primjedbe da se uobičajena vrijednost treba izračunati na temelju domaće prodaje koju je ostvario jedini proizvođač iz analogne zemlje koji je surađivao u postupku, čak i ako te prodaje nisu bile u reprezentativnim količinama u smislu članka 2. stavka 2. osnovne uredbe. Stoga je za utvrđivanje uobičajene vrijednosti, kako bi se odredila konačna dampinška marža, upotrebljena domaća prodaja koju je u uobičajenom tijeku trgovine ostvario jedini proizvođač iz analogne zemlje koji je surađivao u postupku. Nadalje, Komisija je navela da je prihvatila tužiteljevu tvrdnju da se dampinška marža treba odrediti na temelju svih izvoza, a ne samo izvoza dotičnih vrsta proizvoda koje odgovaraju istovjetnim vrstama proizvoda koje je proizvođač iz analogne zemlje prodavao na domaćem tržištu. Komisija je, kada je riječ o vrstama proizvoda koje nije bilo moguće usporediti s drugima, navela da je prosječna uobičajena vrijednost prilagođena s obzirom na tržišnu vrijednost razlika u fizičkim svojstvima, u skladu s člankom 2. stavkom 10. točkom (a) osnovne uredbe.
- 33 Suprotno tomu, Komisija je istaknula da je odbila tužiteljev zahtjev za prilagodbu s obzirom na razlike između tužitelja i proizvođača iz analogne zemlje u pogledu proizvodnog procesa i produktivnosti. Prije svega, što se tiče zahtjeva za prilagodbu s obzirom na proizvodni proces, iako je Komisija priznala da postoje određene razlike između predmetnih proizvođača, istaknula je da je potrošnja otpadnog čelika po jedinici bila gotovo jednaka. Što se tiče drugog zahtjeva za prilagodbu, Komisija je u biti navela da je prilagodba potrebna samo ako postoje razlike koje utječu na cijene i usporedivost cijena između proizvođača iz analogne zemlje i izvoznika iz zemlje bez tržišnoga gospodarstva te da samo iscrpna analiza može otkriti sve razlike u troškovnim čimbenicima i pokazati da je postojao utjecaj na cijene i njihovu usporedivost, što bi, pak, opravdalo prilagodbu.
- 34 Komisija je u prilogu 2. dokumentu o konačnoj objavi prikazala niz tablica o detaljnom izračunu dampinške marže po vrsti proizvoda, koje su usporedive s nizom tablica iz priloga 2. dokumentu o privremenoj objavi navedenom u točki 27. ove presude. Stoga, Komisija je u dokumentu o konačnoj objavi, kao i u dokumentu o privremenoj objavi, u potpunosti izbacila informacije koje su se temeljile na podacima koje je pružio proizvođač iz analogne zemlje.

Komunikacija između tužitelja i Komisije nakon usvajanja privremene uredbe

- 35 Dana 18. ožujka 2013., proizvođač iz analogne zemlje poslao je Komisiji dopis u kojem je naveo da je „Europskoj komisiji izričito dopu[stio] da tužiteljevu odvjetniku objavi povjerljivu verziju odgovora na upitnik koje je dalo društvo Jainsons Industries i dokaze prikupljene provjerom”. Nadalje, taj je proizvođač istaknuo da je tog dana poslao navedene dokumente tužitelju.
- 36 Tužitelj je porukom elektroničke pošte od 18. ožujka 2013. od Komisije zatražio, na temelju gore navedenog dopisa proizvođača iz analogne zemlje, da objavi povjerljivu verziju odgovora koje je taj proizvođač dao na antidampinški upitnik i dokaze prikupljene provjerom. Osim toga, „s obzirom na dopuštenje [proizvođača iz analogne zemlje] da se objave povjerljivi odgovori na upitnik”, tužitelj je od Komisije u toj poruci elektroničke pošte zatražio da u cijelosti objavi sve izračune uobičajene vrijednosti. Naposljetku, tužitelj je posebno zatražio podatke o, kao prvo, načinu na koji je utvrđena uobičajena vrijednost za vrste proizvoda koje nisu usporedive, kao drugo, načinu na koji je Komisija pravila razliku između crnog i galvaniziranog pribora za cijevi te, kao treće, o osnovi za Komisijin zaključak da je potrošnja otpadnog čelika po jedinici kod proizvođača iz analogne zemlje bila gotovo jednaka njegovoj vlastitoj potrošnji tog materijala.
- 37 Tužitelj je svoj zahtjev ponovio u drugoj poruci elektroničke pošte, od 19. ožujka 2013. Osobito je odgovorio na razlog odbijanja koji se odnosio na to da je Komisija, na temelju podataka koje joj je pružio proizvođač iz analogne zemlje, tom proizvođaču istaknula da povjerljivost nije moguće selektivno zanemariti u korist određenih zainteresiranih stranaka. Tužitelj je u tom pogledu istaknuo, kao prvo, da su se izračuni dampinške marže te, stoga, podaci o uobičajenoj vrijednosti, konkretno odnosili na dotično društvo te, kao drugo, da osnovna uredba ne isključuje mogućnost da se posebno dopuštenje pružatelja povjerljivih podataka ograniči na jednu zainteresiranu stranku. Osim toga, navodeći da su u pitanju prava obrane, tužitelj je zatražio da predmetni spor riješi službenik za saslušanje, čija je uloga uređena Odlukom 2012/199/EU predsjednika Europske komisije od 29. veljače 2012. o funkciji i opisu poslova službenika za saslušanje u određenim trgovinskim postupcima (SL 2012., L 107, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 231.).
- 38 Voditelj Komisijina odjela za istrage u području antidampinga je porukom elektroničke pošte od 21. ožujka 2013. odbio tužiteljev zahtjev, sa sljedećim obrazloženjem: „Podaci o uobičajenoj vrijednosti korišteni su za sva tri proizvođača izvoznika u uzorku, a ne samo za društvo Jinan Meide. Stoga bi objava društvu Jinan Meide predstavljala selektivnu objavu povjerljivih podataka jednoj zainteresiranoj stranci, dok druge zainteresirane stranke na koje su se ti podaci odnosili nisu imale takav povlašten pristup tim povjerljivim podacima”. U kasnijim porukama elektroničke pošte od istog datuma, službenik za saslušanje naveo je da dijeli stajalište iz prvonavedene poruke te je naglasio da je nediskriminirajuće postupanje prema strankama bilo glavni element.
- 39 Dana 25. ožujka 2013., tužitelj je podnio svoje primjedbe na dokument o konačnoj objavi. Ponovio je svoje neslaganje s Komisijom tijekom dopisivanja elektroničkom poštom opisanog u točkama 36. do 38. ove presude te je ponovio svoj zahtjev za objavu povjerljive verzije odgovora koje je proizvođač iz analogne zemlje dao na antidampinški upitnik, dokaza prikupljenih provjerom te za cjelovitu objavu izračuna uobičajene vrijednosti. Nadalje, tužitelj se osvrnuo na određena pitanja u pogledu utvrđivanja uobičajene vrijednosti, koja je, u određenim slučajevima, već isticao u svojim primjedbama na dokument o privremenoj objavi. Tužitelj se tada pozivao na podatke proizvođača iz analogne zemlje koje je potonji, kako je naveo u poruci elektroničke pošte od 18. ožujka 2013., u međuvremenu priopćio tužitelju (vidjeti točku 35. ove presude).
- 40 Osobito, tužitelj je ponovio svoj zahtjev iz poruke elektroničke pošte od 18. ožujka 2013. (vidjeti točku 36. ove presude) o objavi metode koja se koristila za izračun uobičajene vrijednosti za neusporedive proizvode. Tužitelj je smatrao da Komisijino objašnjenje iz dokumenta o konačnoj objavi u pogledu činjenice da je uobičajena vrijednost tih proizvoda prilagođena s obzirom na tržišnu vrijednost razlika u fizičkim svojstvima nije bilo dostatno. Tužitelj je istaknuo da je proizveo 1645 vrsta

proizvoda, dok je proizvođač iz analogne zemlje proizveo samo 287 vrsta istovjetnog proizvoda, što je značilo da 83 % vrsta proizvoda nije imalo usporedivu inačicu. Nadalje, od 11 130 tona koje je izveo u Europsku uniju, samo se 5738 tona odnosilo na usporedive vrste proizvoda. U tim okolnostima, objava je bila ključna za njegova prava obrane.

- 41 Osim toga, tužitelj je predložio ispravke, kao prvo, o raspodjeli troškova proizvodnje na temelju prometa te, kao drugo, izračuna prilagodbi uobičajene vrijednosti s obzirom na troškove prijevoza i pakiranja. Tužitelj je također ponovio i razjasnio svoje zahtjeve za prilagodbu s obzirom na proizvodni proces i produktivnost, koje je istaknuo u svojim primjedbama na dokument o privremenoj objavi, te je iznio kritiku prilagodbe s obzirom na PDV koji se ne može odbiti, koju je isto tako naveo u navedenim primjedbama. Tužitelj je također iznio novi zahtjev za prilagodbu, s obzirom na prodane količine.
- 42 Tužitelj je na saslušanju 26. ožujka 2013., koje su mu odobrile Komisijine službe, povukao svoje zahtjeve i prigovore koje je iznio u svojim primjedbama na dokument o privremenoj objavi. Nakon tog saslušanja, tužitelj je u dopisu od 27. ožujka 2013. istaknuo da je Komisija na saslušanju 26. ožujka 2013. navela da se metoda koja se koristila za taj izračun temeljila na prosječnoj uobičajenoj vrijednosti utvrđenoj za usporedive vrste proizvoda, koja se prilagodila tako što je, na temelju cijena izvoza u Europsku uniju koje je tužitelj odredio za neusporedive vrste proizvoda, utvrđena tržišna vrijednost razlika u fizičkim svojstvima. Tužitelj je u tom pogledu naveo da smatra da se ta metoda temeljila na neprovjerljivoj i nerazumnoj pretpostavci da će se tržišna vrijednost razlika u fizičkim svojstvima odražavati u izvoznim cijenama te je predložio alternativnu metodu koja bi se temeljila na ograničavanju broja neusporedivih vrsta proizvoda tako što bi se skratili kontrolni brojevi proizvoda koji su služili za njihovu identifikaciju.

Pobijana uredba

- 43 Dana 13. svibnja 2013., Vijeće Europske unije usvojilo je Provedbenu uredbu (EU) br. 430/2013 o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz lijevanog pribora za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, podrijetlom iz Narodne Republike Kine i Tajlanda i prekidu postupka u vezi s Indonezijom (SL 2013., L 129, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 126., str. 199.; u daljnjem tekstu: pobijana uredba).
- 44 U uvodnoj izjavi 15. pobijane uredbe, Vijeće ističe da se, u nedostatku bilo kakvih komentara u pogledu MET-a, potvrđuju privremeni zaključci iz uvodnih izjava 32. do 46. privremene uredbe.
- 45 U uvodnoj izjavi 17. pobijane uredbe, Vijeće ističe da je prihvatilo tvrdnju jednog od kineskih proizvođača izvoznika da se uobičajena vrijednost treba izračunati na temelju domaće prodaje proizvođača iz analogne zemlje, čak i ako nije izvršena u reprezentativnim količinama. Navodi da je, stoga, ta prodaja u uobičajenom tijeku trgovine korištena za utvrđivanje uobičajene vrijednosti.
- 46 U uvodnoj izjavi 18. pobijane uredbe, Vijeće ističe da je prihvatilo i tvrdnju tog kineskog proizvođača izvoznika da bi dampinšku maržu trebalo utvrditi na temelju cjelokupne izvozne prodaje, a ne samo prodaje vrsta proizvoda izravno usporedivih s vrstama koje proizvođač iz analogne zemlje prodaje na svojem domaćem tržištu.
- 47 U uvodnoj izjavi 19. pobijane uredbe, Vijeće ističe da se, u izostanku bilo kakvih drugih komentara u vezi s uobičajenom vrijednosti, izvoznom cijenom i usporedbom, potvrđuju zaključci iz uvodnih izjava 54., 59. do 61. i 64. do 67. privremene uredbe.

48 Iz uvodne izjave 20. pobijane uredbe proizlazi da je, u skladu s metodom iz uvodnih izjava 17. do 19. te uredbe, ponderirana prosječna uobičajena vrijednost svake vrste istovjetnog proizvoda koja je utvrđena za analognu zemlju uspoređena s ponderiranom prosječnom izvoznom cijenom odgovarajuće vrste dotičnog proizvoda.

49 U skladu s tablicom iz uvodne izjave 21. pobijane uredbe, konačna dampinška marža u pogledu tužitelja određena je na 40,8 %.

50 U članku 1. stavku 1. pobijane uredbe predviđeno je:

„Uvodi se konačna antidampinška pristojba na uvoz lijevanog pribora za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, isključujući tijela kompresijskog pribora za koja se koristi metrički navoj ISO DIN 13 i kružne spojne ormariće s navojima od temperiranog željeza bez poklopca, trenutačno obuhvaćenog oznakom KN ex 7307 19 10 (oznaka TARIC 7307191010) podrijetlom iz Narodne Republike Kine („NRK”) i Tajlanda.”

51 U članku 1. stavku 2. pobijane uredbe predviđeno je, u pogledu tužitelja, da stopa konačne antidampinške pristojbe, koja se primjenjuje na neto cijenu franko granica Unije, neocarinjeno, za dotični proizvod iznosi 40,8 %.

Postupak i zahtjevi stranaka

52 Tužitelj je 7. kolovoza 2013. tajništvu Općeg suda podnio predmetnu tužbu.

53 Dana 26. rujna 2013., Komisija je tajništvu Općeg suda podnijela zahtjev za intervenciju u potporu zahtjevu Vijeća, odnosno tuženika. Tužitelj i Vijeće nisu se očitovali o tom zahtjevu. Rješenjem od 19. studenoga 2013., predsjednik osmog vijeća Općeg suda dopustio je Komisiji intervenciju. Komisija je podnijela svoj intervencijski podnesak te su druge stranke u predviđenom roku podnijele svoja očitovanja o tom podnesku.

54 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

- poništi pobijanu uredbu u dijelu u kojem se na njega odnosi;
- naloži Vijeću i Komisiji snošenje troškova.

55 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:

- odbije tužbu;
- naloži tužitelju snošenje troškova.

56 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

- odbije tužbu;
- naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

57 Tužitelj u prilog svojoj tužbi iznosi pet tužbenih razloga. Prvi tužbeni razlog temelji se na tvrdnji da su institucije Unije povrijedile njegova prava obrane te članak 6. stavak 7. i članak 20. stavke 2. i 4. osnovne uredbe jer mu nisu objavile podatke relevantne za utvrđivanje uobičajene vrijednosti. Drugi tužbeni razlog ponajprije se temelji na povredi članka 2. stavka 10. osnovne uredbe i članka 2. stavka 4. Sporazuma o antidampingu zbog toga što su institucije odbile njegove zahtjeve za prilagodbe uobičajene vrijednosti te, podredno, zbog nepostojanja obrazloženja. Treći tužbeni razlog temelji se na povredi članka 2. stavka 7. točke (a), članka 2. stavka 10. *ab initio* i točke (a) te članka 2. stavka 11. u vezi s člankom 2. stavkom 8., člankom 2. stavkom 9., člankom 2. stavkom 7. točkom (a), člankom 2. stavcima 8. i 9. te člankom 9. stavkom 5. osnovne uredbe, kao i na povredi načela nediskriminacije, jer su institucije za utvrđivanje uobičajene vrijednosti neusporedivih proizvoda koristile pogrešnu metodu. Četvrti tužbeni razlog temelji se na povredi članka 2. stavka 7. osnovne uredbe jer Komisija sve do 9. srpnja 2012. nije objavila nalaze o MET-u. Peti tužbeni razlog temelji se na povredi članka 3. stavaka 1., 2. i 3. osnovne uredbe jer se utvrđenje štete koju je pretrpjela industrija Europske unije temeljilo na netočnim podacima o obujmu dampinškog uvoza iz Kine.

58 Opći sud smatra da prvo treba razmotriti četvrti tužbeni razlog, a potom prvi.

Četvrti tužbeni razlog

59 Tužitelj u biti navodi da su nalazi o MET-u objavljeni gotovo pet mjeseci nakon pokretanja ispitnog postupka, što predstavlja povredu tromjesečnog roka predviđenog člankom 2. stavkom 7. osnovne uredbe. Tužitelj tvrdi da to tumačenje potvrđuje sudska praksa Suda Europske unije. Osim toga, tužitelj ističe da je mogao bolje ostvariti svoja prava obrane da je odluka o MET-u ranije donesena. Nadalje, tužitelj smatra da je tvrdnja institucija da je kašnjenje s donošenjem odluke o MET-u bilo posljedica činjenica da kineski proizvođači nisu bili dostupni za provjere činjenično netočna i pravno irelevantna. Naposljetku, tužitelj ističe da se povreda članka 2. stavka 7. osnovne uredbe dogodila 16. svibnja 2012., što znači da se na nju ne primjenjuje članak 2. uredbe o izmjeni kojim je predviđeno da se ta uredba primjenjuje na sve nove i tekuće ispitne postupke od 15. prosinca 2012., te da je taj članak ionako nezakonit.

60 Vijeće i Komisija tvrde da se ti navodi moraju odbiti.

61 Najprije treba istaknuti da je člankom 2. stavkom 7. drugim dijelom točke (c) osnovne uredbe, kako je glasilo prije nego što je 15. prosinca 2012. na snagu stupila uredba o izmjeni navedena u točki 2. ove presude, bilo predviđeno da se odluka o tome zadovoljava li proizvođač kriterije u pogledu MET-a donosi u roku od tri mjeseca od pokretanja ispitnog postupka. Nakon stupanja na snagu članka 1. stavka 1. točke (a) uredbe o izmjeni, tom se odredbom osnovne uredbe predviđa da se odluka o MET-u u pravilu donosi u roku od sedam, a najkasnije u roku od osam mjeseci od pokretanja ispitnog postupka. Nadalje, u članku 2. uredbe o izmjeni predviđeno je da se ona primjenjuje na sve nove i tekuće ispitne postupke od 15. prosinca 2012.

62 Osim toga, kako je navedeno u točki 5. ove presude, Komisija je u predmetnom slučaju dopisom od 9. srpnja 2012. tužitelju priopćila osnovne činjenice i razmatranja na temelju kojih je odlučila da mu neće odobriti MET. Iz tog dopisa, koji je u spis predmeta uvršten u okviru mjere upravljanja postupkom, jasno proizlazi da se Komisija u tom pogledu poziva na „osnovne činjenice i razmatranja na temelju kojih je namjeravala [tužitelju] odbiti MET”. Međutim, kako su stranke potvrdile na raspravi, tu formulaciju objašnjava činjenica da Komisija, u skladu sa sudsom praksom, tijekom ispitnog postupka može preispitati svoju odluku o MET-u (presuda od 1. listopada 2009., Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, C-141/08 P, Zb., EU:C:2009:598, t. 110. do 113.).

Prema tome, unatoč toj formulaciji, Komisija je u biti dopisom od 9. srpnja 2012., u skladu s člankom 2. stavkom 7. drugim dijelom točke (c) osnovne uredbe, riješila pitanje zadovoljava li tužitelj kriterije za odobravanje MET-a.

- 63 Stoga, kao prvo, treba razmotriti koja se verzija članka 2. stavka 7. drugog dijela točke (c) primjenjuje na tu odluku kako bi se utvrdilo je li odluka Komisije od 9. srpnja 2012. donesena nakon isteka roka iz te odredbe. U tom pogledu, institucije u biti ističu da se na odluku o MET-u od 9. srpnja 2012. primjenjuje izmjena roka iz članka 2. stavka 7. drugog dijela točke (c) osnovne uredbe, predviđena uredbom o izmjeni, iz razloga što je ispitni postupak koji se razmatra u ovom predmetu bio u tijeku 15. prosinca 2012., a da se člankom 2. uredbe o izmjeni predviđa da se navedena izmjena roka primjenjuje u takvim ispitnim postupcima. To se tumačenje mora odbiti.
- 64 Valja podsjetiti da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, novo pravno pravilo primjenjuje počevši od stupanja na snagu akta kojim je ono uspostavljeno te da se, iako se ne primjenjuje na pravne situacije nastale i konačno okončane za vrijeme važenja prethodnog zakona, primjenjuje na buduće učinke tih situacija kao i na nove pravne situacije. Drukčije vrijedi, poštujući načelo zabrane retroaktivnosti pravnih akata, samo u slučaju kada se uz novo pravilo donesu posebne odredbe kojima se izričito određuju uvjeti njegove vremenske primjene. Osobito, postupovna pravila općenito se primjenjuju od datuma njihova stupanja na snagu, za razliku od materijalnih pravila, koja se obično tumače na način da se na situacije okončane prije njihova stupanja na snagu primjenjuju samo ako iz njihove formulacije, svrhe ili strukture jasno proizlazi da im valja priznati takav učinak (vidjeti presudu od 26. ožujka 2015., Komisija/Moravia Gas Storage, C-596/13 P, Zb., EU:C:2015:203, t. 32. i 33. i navedenu sudsku praksu).
- 65 Sud je također utvrdio da odredba koja predstavlja pravnu osnovu akta i ovlašćuje Uniju da donese akt o kojem je riječ mora biti na snazi na dan njegova donošenja (vidjeti presudu Komisija/Moravia Gas Storage, točka 64. *supra*, EU:C:2015:203, t. 34. i navedenu sudsku praksu).
- 66 U predmetnom slučaju, člankom 2. uredbe o izmjeni predviđeno je da se ista primjenjuje na tekuće postupke od 15. prosinca 2012., odnosno od datuma njezina stupanja na snagu. Osim toga, iz sudske prakse navedene u točki 64. ove presude jasno proizlazi da bi se izmjena roka za utvrđivanje MET-a predviđena člankom 1. stavkom 1. točkom (a) uredbe o izmjeni primjenjivala i da nema odredbi članka 2. jer je riječ o izmjeni postupovnog pravila. Stoga, ako je u tom članku bilo potrebno pojasniti da se uredba o izmjeni primjenjuje na sve nove ili tekuće ispitne postupke od datuma njezina stupanja na snagu, razlog tomu je bio taj što je uredba o izmjeni, pored navedene izmjene roka, sadržavala i odredbe o izmjeni materijalnih pravila o utvrđivanju MET-a (članak 1. stavak 1. točka (b) i članak 1. stavak 2.). U skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 64. ove presude, takva materijalna pravila načelno se ne mogu primjenjivati na pravne situacije koje su postojale prije njihova stupanja na snagu ako takva primjena nije izričito predviđena ili barem proizlazi iz svrhe ili strukture tih pravila.
- 67 Stoga se izmjena roka za utvrđivanje MET-a u okviru tekućeg antidampinškog postupka primjenjivala na sve Komisijine odluke o tome je li poduzetnik zadovoljio kriterije da mu se odobri MET u smislu članka 2. stavka 7. drugog dijela točke (c) donesene 15. prosinca 2012. ili kasnije.
- 68 S druge strane, suprotno navodima institucija, članak 1. stavak 1. točka (a) uredbe o izmjeni nije se mogla na temelju članka 2. uredbe o izmjeni primjenjivati na odluku o MET-u donesenu prije stupanja na snagu te uredbe. Time bi se toj odredbi dao retroaktivan učinak što se nije namjeravalo člankom 2. uredbe o izmjeni. Osim toga, iz sudske prakse navedene u točki 64. ove presude jasno proizlazi da iako se nova pravila, osobito postupovna, mogu primjenjivati na pravne situacije nastale i okončane za vrijeme važenja prethodnog zakona, prilikom njihove primjene mora se poštovati načelo zabrane retroaktivnosti. Posljedica poštovanja načela zabrane retroaktivnosti je, kako proizlazi iz

sudske prakse navedene u točki 64. ove presude, osobito ta da se zakonitost akta Europske unije načelno mora ocijeniti s obzirom na odredbu koja je bila pravna osnova tog akta, a bila je na snazi na dan njegova donošenja.

- 69 U predmetnom slučaju, na dan donošenja Komisijine odluke da se tužitelju ne odobri MET, odnosno 9. srpnja 2012., člankom 2. stavkom 7. drugim dijelom točke (c) osnovne uredbe, koji predstavlja pravnu osnovu te odluke, bilo je predviđeno da je Komisija za donošenje takve odluke imala tri mjeseca od pokretanja ispitnog postupka. Stoga, suprotno tvrdnjama institucija, zakonitost te odluke mora se ocijeniti s obzirom na potonji rok, a ne s obzirom na rok koji se primjenjivao nakon stupanja na snagu uredbe o izmjeni, odnosno nakon 15. prosinca 2012.
- 70 Kao drugo, suprotno navodima institucija, rok predviđen člankom 2. stavkom 7. drugim dijelom točke (c) osnovne uredbe nije samo instruktivan jer Komisija, u skladu s točkama 110. do 113. presude Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, točka 62. *supra* (EU:C:2009:598), može u bilo kojem trenutku tijekom ispitnog postupka izmijeniti svoju prvotnu odluku. Iz tih točaka jasno proizlazi da Sud nije odlučivao o tome ima li Komisija mogućnost da ne poštuje taj rok, mogućnost koja, osim toga, nije bila predmet postupka koji se pred Sudom vodio u tom predmetu. Dakle, Sud je u tim točkama samo utvrdio da se članak 2. stavak 7. drugi dio točke (c) osnovne uredbe ne može protumačiti na način da Komisiju obvezuje da Vijeću predloži konačne mjere koje bi, na štetu dotičnog poduzetnika, zadržale pogrešku počinjenu u prvotnoj ocjeni materijalnih kriterija iz članka 2. stavka 7. prvog dijela točke (c) osnovne uredbe. Posljedično, Sud je zaključio da Komisija, ako shvati da njezina prvotna ocjena sadržava takvu pogrešku, mora poduzeti potrebne mjere, pritom osiguravajući poštovanje postupovnih jamstava (presuda Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, točka 62. *supra*, EU:C:2009:598, t. 111. i 112.). Stoga, sama činjenica da je Komisija, u skladu s tom sudskom praksom, imala mogućnost – čak i obvezu – preispitivanja prvotne odluke o MET-u koja je sadržavala pogrešku ne utječe na njezinu obvezu da poštuje rok koji je u osnovnoj uredbi predviđen za donošenje takve prvotne odluke.
- 71 Nadalje, članak 2. stavak 7. drugi dio točke (c) osnovne uredbe ne sadržava nikakve naznake da se rok koji je njime predviđen treba tumačiti isključivo kao instruktivan. Naime, određene jezične verzije te odredbe, poput engleske i francuske, u kojima se koriste glagoli „*shall*”, odnosno „*doit*”, izričito upućuju da se radi o Komisijinoj obvezi da poštuje taj rok. Osim toga, kako tužitelj ističe, točke 36. do 39. presude od 2. veljače 2012., Brosmann Footwear (HK) i dr./Vijeće (C-249/10 P, Zb., EU:C:2012:53), i točke 29. do 32. presude od 15. studenoga 2012., Zhejiang Aokang Shoes/Vijeće (C-247/10 P, EU:C:2012:710), izričito potvrđuju obvezujuću narav navedenog roka.
- 72 Posljedično, poštovanje tromjesečnog roka za utvrđenje MET-a, predviđenog člankom 2. stavkom 7. drugim dijelom točke (c) osnovne uredbe, ne predstavlja Komisijinu mogućnost, nego obvezu.
- 73 Kao treće, okolnosti koje se tiču organiziranja provjera, na temelju kojih su Vijeće i Komisija opravdavali kašnjenje s donošenjem odluke o MET-u u pogledu tužitelja, ne dopuštaju Komisiji da odstupi od takve obveze.
- 74 S jedne strane, mogućnost odstupanja od obveze da se odluka o MET-u donese u roku od tri mjeseca nije bila predviđena člankom 2. stavkom 7. drugim dijelom točke (c) osnovne uredbe, kako je glasilo na datum donošenja odluke od 9. srpnja 2012.
- 75 S druge strane, mora se istaknuti da su institucije u predmetnom slučaju, kako proizlazi iz uvodne izjave 40. privremene uredbe (vidjeti točku 12. ove presude), koju potvrđuje uvodna izjava 15. pobijane uredbe, kašnjenje s donošenjem odluke o MET-u u pogledu tužitelja opravdavale činjenicom da Komisija nije mogla izvršiti provjere poslovnih prostora kineskih izvoznika jer nisu bili dostupni. Vijeće u svojem odgovoru na tužbu to opravdanje pojašnjava navodeći da su kineski proizvođači izvoznici iz uzorka istaknuli da su dostupni samo tijekom jednog od tri moguća razdoblja koja im je Komisija predložila, odnosno između 9. i 11. svibnja 2012. godine. Vijeće tvrdi da Komisija, tijekom

samo tog razdoblja, nije mogla istodobno izvršiti provjere trojice predmetnih proizvođača izvoznika. Zbog toga su se te provjere morale odgoditi, posljedica čega je bila da Komisija nije mogla odluku o MET-u donijeti u propisanom roku.

- 76 Međutim, institucije ipak ne tvrde da zbog tih okolnosti Komisija nikako nije mogla donijeti odluku o MET-u u propisanom roku, niti da je do kašnjenja s donošenjem te odluke došlo zbog više sile, odnosno da su, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, okolnosti koje te institucije nisu mogle kontrolirati, a koje su bile neuobičajene i nepredvidljive te se njihove posljedice nisu mogle izbjeći unatoč dužnoj pažnji, bile uzrok nepoštovanja roka (vidjeti u tom pogledu presude od 8. ožujka 1988., *McNicholl i dr.*, 296/86, Zb., EU:C:1988:125, t. 11., i od 4. ožujka 2010., *Komisija/Italija*, C-297/08, Zb., EU:C:2010:115, t. 85.). U svakom slučaju, čak i da su se institucije navođenjem okolnosti iz prethodne točke namjeravale pozivati na institut više sile, mora se zaključiti da kriteriji primjene tog instituta, predviđeni sudskom praksom, u predmetnom slučaju očito nisu ispunjeni. U tom pogledu, sadržaj spisa pokazuje da je Komisija porukom elektroničke pošte od 4. travnja 2012. proizvođačima izvoznicima u uzorku predložila tri razdoblja za provedbu provjera u njihovim poslovnim prostorima, odnosno između 2. i 4. svibnja 2012., 7. i 9. svibnja 2012. te između 9. i 11. svibnja 2012. Osim toga, treba primijetiti da su sva tri navedena razdoblja bila relativno blizu datuma na koji je isticao rok za donošenje odluke o MET-u, odnosno, najkasnije 17. svibnja 2012. Stoga, institucije nisu dokazale, niti tvrde, da je Komisija prilikom predlaganja razdoblja za provjere djelovala s dužnom pažnjom, što bi podrazumijevalo da je imala dovoljno manevarskog prostora za donošenje odluke o MET-u prije isteka navedenog roka. Osim toga, činjenica da su tri proizvođača izvoznika u uzorku bila dostupna tijekom samo jednog od tri razdoblja koja je Komisija predložila očito ne predstavlja, u predmetnom slučaju, neuobičajenu i nepredvidljivu okolnost.
- 77 Mora se zaključiti, kako je navedeno u točki 62. ove presude, da je odluka o MET-u u pogledu tužitelja donesena 9. srpnja 2012., dakle, nakon datuma isteka roka iz članka 2. stavka 7. drugog dijela točke (c) osnovne uredbe, a to je bilo najkasnije 17. svibnja 2012., kako je navedeno u prethodnoj točki.
- 78 Posljedično, iz svega navedenog slijedi da je Komisija povrijedila svoju obvezu, predviđenu člankom 2. stavkom 7. točkom (c) osnovne uredbe, da odluku o MET-u u pogledu tužitelja donese u roku od tri mjeseca od pokretanja ispitnog postupka.
- 79 Međutim, ni tekst članka 2. stavka 7. drugog dijela točke (c) osnovne uredbe, ni pripremni akti koji su doveli do njegova unošenja u osnovnu uredbu, ništa ne govore o posljedicama prekoračenja tromjesečnog roka predviđenog tom odredbom (mišljenje nezavisnog odvjetnika Y. Bota u spojenim predmetima *C & J Clark International i Puma*, C-659/13 i C-34/14, Zb., EU:C:2015:620, t. 82.).
- 80 U tom pogledu, kako je navedeno u točki 59. ove presude, tužitelj ističe da je mogao bolje ostvariti svoja prava obrane da je odluka o MET-u ranije donesena. Tužitelj tu tvrdnju podupire općenito navodeći, kao prvo, da je svrha tromjesečnog roka omogućiti proizvođačima izvoznicima koji posluju u zemlji bez tržišnog gospodarstva da imaju jasan pravni status tijekom dovoljno dugog razdoblja ispitnog postupka te, kao drugo, da je bilo vjerojatno da će zakašnjelo utvrđenje MET-a utjecati na druge aspekte tog postupka.
- 81 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, osobito u području dampainga, postojanje nepravilnosti u pogledu prava obrane može kao posljedicu imati poništenje pobijane uredbe samo ako se ne može isključiti da bi ishod upravnog postupka bio drukčiji da nije bilo te nepravilnosti, što znači da je ona naštetila pravima obrane (presuda *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće*, točka 62. *supra*, EU:C:2009:598, t. 81. i 94., i presuda od 16. veljače 2012., *Vijeće i Komisija/Interpipe Niko Tube i Interpipe NRTP*, C-191/09 P i C-200/09 P, Zb., EU:C:2012:78, t. 78. i 79.).

- 82 Stoga, svako prekoračenje tromjesečnog roka koji Komisija ima za donošenje odluke o MET-u ne dovodi automatski do poništenja pobijane uredbe, osobito ako tužiteljeva prava obrane nisu povrijeđena (vidjeti u tom pogledu mišljenje nezavisnog odvjetnika Y. Bota u spojenim predmetima C & J Clark International i Puma, točka 79. *supra*, EU:C:2015:620, t. 87., i presudu od 10. listopada 2012., Ningbo Yonghong Fasteners/Vijeće, T-150/09, EU:T:2012:529, t. 51. do 54. i navedenu sudsku praksu).
- 83 U predmetnom slučaju, tužitelj, osim općenitih navoda o svrsi i strukturi navedenog tromjesečnog roka, ne iznosi nikakve konkretne argumente koji bi mogli opravdati njegovu tvrdnju da je povreda tog roka utjecala na njegova prava obrane te, osobito, na koji je način mogao bolje ostvariti svoja prava obrane da nije bilo te povrede. Tužitelj je na raspravi, odgovarajući na pitanje Općeg suda kojim se tražilo da pojasni na koje je aspekte postupka utjecalo kašnjenje s donošenjem odluke o MET-u, naveo da je mogao ranije doći do podataka proizvođača iz analogne zemlje te, ako bi bilo potrebno, u ranijoj fazi uvjeriti Komisiju da mu objavi izračune uobičajene vrijednosti. Nadalje, također je u biti istaknuo da je moguće da zainteresirane stranke, s obzirom na to da nisu znale za dampinšku maržu sve do kasne faze ispitnog postupka, u toj fazi više nisu mogle uvjeriti tijela da promijene svoje stajalište.
- 84 Međutim, taj argument ne dokazuje da je kašnjenje s donošenjem odluke o MET-u utjecalo na taj ili druge aspekte ispitnog postupka, osobito na druge rokove koji se moraju poštovati u tom postupku, niti dokazuje da su povrijeđena tužiteljeva prava obrane.
- 85 Kao prvo, iz sadržaja spisa jasno proizlazi da je tužitelj, kako je navedeno u točki 5. ove presude, mogao Komisiji podnijeti primjedbe na odluku o MET-u, koje su joj priopćene 23. srpnja 2012., te da je Komisija privremenu uredbu usvojila tek 14. studenoga 2012., odnosno gotovo četiri mjeseca kasnije (vidjeti točku 6. ove presude). Osim toga, Komisija svoj prijedlog konačne uredbe nije podnijela do 15. travnja 2013. Stoga je do utvrđivanja privremene dampinške marže za to društvo ili predlaganja konačnih mjera ona imala dovoljno vremena da razmotri tužiteljeve primjedbe, njihovu relevantnost te da, po potrebi, preispita odluku o MET-u.
- 86 Nadalje, sadržaj spisa pokazuje da na dan donošenja odluke o MET-u, odnosno 9. srpnja 2012., uobičajena vrijednost nije bila utvrđena. Iz dokumenata koji su dobiveni od proizvođača iz analogne zemlje proizlazi da je on odgovorio na zahtjeve Komisijinih službi da pojasni podatke koje je dostavio 29. kolovoza 2012. Slično tomu, iz tih dokumenata te iz dopisa koji je proizvođač iz analogne zemlje poslao Komisiji 18. ožujka 2013. (vidjeti točku 35. ove presude) proizlazi da je Komisija provjere poslovnih prostora tog proizvođača izvršila između 19. i 21. rujna 2012. Stoga, tužitelj prije tog datuma ionako nije mogao pristupiti svim podacima koje je proizvođač iz analogne zemlje pružio Komisiji. U svakom slučaju, iz tužiteljevih primjedbi na dokument o privremenoj objavi proizlazi da je za identitet proizvođača iz analogne zemlje saznao tek iz tog dokumenta, koji mu je priopćen 15. studenoga 2012. (vidjeti točku 26. ove presude). Posljedično, kasno donošenje odluke o MET-u nije moglo imati nikakav utjecaj na tužiteljevu mogućnost da, na temelju podataka koje bi mogao nabaviti od proizvođača iz analogne zemlje, pripremi svoju obranu u za to primjerenom roku.
- 87 Naposljetku, sadržaj spisa ne pokazuje da je prekoračenje tromjesečnog roka utjecalo na faze ispitnog postupka između datuma isteka tog roka, odnosno najkasnije 17. svibnja 2012., i datuma usvajanja privremene uredbe.
- 88 Stoga, mora se zaključiti da tužitelj nije dokazao da bi postupak imao drukčiji ishod da je odluka o MET-u donesena u roku iz članka 2. stavka 7. točke (c) osnovne uredbe, kako je glasio prije stupanja na snagu uredbe o izmjeni, niti da su, posljedično, njegova prava obrane povrijeđena prekoračenjem tog roka.
- 89 Iz prethodno navedenog slijedi da se četvrti tužbeni razlog mora odbiti.

Prvi tužbeni razlog

- 90 Prvi tužbeni razlog temelji se na trima prigovorima. Prvim prigovorom tužitelj navodi da su mu institucije Unije, u suprotnosti s člankom 20. stavcima 2. i 4. osnovne uredbe, uskratile pristup izračunima uobičajene vrijednosti nakon što mu je proizvođač iz analogne zemlje dopustio uvid u podatke na kojima su se temeljili ti izračuni. Drugim prigovorom tužitelj navodi da mu institucije, u suprotnosti s člankom 6. stavkom 7. osnovne uredbe, nisu dale mogućnost uvida u dopisivanje elektroničkom poštom između proizvođača iz analogne zemlje i Komisije. Naposljetku, trećim prigovorom tužitelj navodi da mu institucije, u suprotnosti s člankom 20. stavcima 2. i 4. osnovne uredbe, nisu pravodobno i u pisanom obliku priopćile metodu koja se koristila za utvrđivanje uobičajene vrijednosti neusporedivih proizvoda. Osim toga, tužitelj smatra da su svakom od navedenih povreda odredbi osnovne uredbe povrijeđena njegova prava obrane.

Uvodna razmatranja

- 91 Uvodno treba podsjetiti na načela i postupovna jamstva koja institucije moraju poštovati kada zainteresirane stranke u antidampinškom ispitnom postupku žele pristupom podacima o činjenicama i razmatranjima na kojima se mogu zasnivati antidampinške mjere ostvariti svoja prava obrane.
- 92 Prije svega, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, zahtjevi koji proizlaze iz prava na pošteno suđenje moraju se poštovati ne samo tijekom postupka u kojem se mogu izreći sankcije, nego i tijekom ispitnog postupka koji prethodi usvajanju antidampinških uredbi koje mogu izravno i pojedinačno utjecati na dotične poduzetnike i uzrokovati im štetne posljedice. Osobito, u kontekstu priopćavanja podataka dotičnim poduzetnicima tijekom ispitnog postupka, poštovanje njihovih prava obrane pretpostavlja da su ti poduzetnici tijekom ispitnog postupka imali mogućnost izraziti svoja stajališta o točnosti i relevantnosti činjenica i okolnosti koje se navode te o dokazima koje je Komisija predočila u prilog svojoj tvrdnji o postojanju dampainga i posljedične štete (vidjeti presudu od 10. ožujka 2009., Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP/Vijeće, T-249/06, Zb., EU:T:2009:62, t. 64. i navedenu sudsku praksu, i presudu Vijeće i Komisija/Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP, točka 81. *supra*, EU:C:2012:78, t. 76. i navedenu sudsku praksu).
- 93 Međutim, iz sudske prakse Općeg suda proizlazi da zainteresirane stranke u antidampinškom ispitnom postupku moraju institucijama omogućiti da ocijene poteškoće koje tim strankama može uzrokovati izostanak određenog elementa u podacima koji su im stavljani na raspolaganje. *A fortiori*, takva zainteresirana stranka ne može pred sudovima Unije prigovarati da joj određeni podatak nije stavljen na raspolaganje ako, tijekom ispitnog postupka koji je doveo do usvajanja pobijane antidampinške uredbe, nije institucijama podnijela nikakav zahtjev u pogledu tog konkretnog podatka (vidjeti u tom pogledu presude od 17. prosinca 2008., HEG i Graphite India/Vijeće, T-462/04, Zb., EU:T:2008:586, t. 47. i navedenu sudsku praksu, i od 10. listopada 2012., Shanghai Biaowu High-Tensile Fastener i Shanghai Prime Machinery/Vijeće, T-170/09, EU:T:2012:531, t. 134. i 135.).
- 94 Nadalje, načela koja se odnose na pravo na pristup podacima moraju se pomiriti sa zahtjevima u pogledu povjerljivosti, osobito s obvezom institucija da poštuju poslovne tajne (vidjeti u tom pogledu presude od 20. ožujka 1985., Timex/Vijeće i Komisija, 264/82, Zb., EU:C:1985:119, t. 24.; od 18. prosinca 1997., Ajinomoto i NutraSweet/Vijeće, T-159/94 i T-160/94, Zb., EU:T:1997:209, t. 75., i od 11. srpnja 2013., Hangzhou Duralamp Electronics/Vijeće, T-459/07, EU:T:2013:369, t. 115.). U tom pogledu, obveza institucija da osiguraju povjerljivo postupanje s podacima, čija bi objava izrazito štetno utjecala na poduzetnika koji ih je pružio, ne smije zainteresiranim strankama, osobito izvoznicima, uskratiti postupovna jamstva predviđena osnovnom uredbom, kao ni sadržaj prava koja im dodjeljuju te odredbe (vidjeti u tom pogledu presudu Timex/Vijeće i Komisija, EU:C:1985:119, t. 29., i presudu od 8. studenoga 2011., Zhejiang Harmonic Hardware Products/Vijeće, T-274/07, EU:T:2011:639, t. 59.).

- 95 Nadalje, u okviru antidampinškog ispitnog postupka, institucije moraju osigurati poštovanje načela dobre uprave predviđeno člankom 41. stavcima 1. i 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, u skladu s kojim svatko ima pravo da institucije, tijela, uredi i agencije Unije njegove predmete obrađuju nepristrano, pravično i u razumnom roku. Pravo na dobru upravu osobito uključuje, u skladu s člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje o temeljnim pravima, pravo svake osobe na saslušanje prije poduzimanja bilo kakve pojedinačne mjere koja bi na nju mogla nepovoljno utjecati (vidjeti u tom pogledu i po analogiji presudu od 20. svibnja 2015., Yuanping Changyuan Chemicals/Vijeće, T-310/12, EU:T:2015:295, t. 224.).
- 96 Naposljetku, treba podsjetiti da se u osnovnoj uredbi ta načela razrađuju putem cjelovitog sustava postupovnih jamstava kojima se nastoji, s jedne strane, omogućiti zainteresiranim strankama da brane svoje interese te, s druge strane, očuvati, kada je to potrebno, povjerljivost podataka koji se koriste tijekom antidampinškog ispitnog postupka, te putem pravila kojima se ta dva zahtjeva pomiruju.
- 97 Prije svega, svrha članka 6. stavka 7. i članka 20. osnovne uredbe, koji u biti odgovaraju odredbama članka 6. stavaka 4. i 9. Sporazuma o antidampingu, jest definirati postupovna jamstva kojima se zainteresiranim strankama osigurava pravo na pristup podacima.
- 98 Kao prvo, člankom 6. stavkom 7. osnovne uredbe predviđeno je da zainteresirane stranke mogu, na pisani zahtjev, pregledati sve podatke koje je dostavila stranka u ispitnom postupku, pod uvjetom da to nisu interni dokumenti koje pripremaju nadležna tijela Europske unije ili njezinih država članica, a relevantni su za predstavljanje njihovih slučajeva, nisu povjerljivi te se koriste u ispitnom postupku.
- 99 Kao drugo, člankom 20. osnovne uredbe predviđene su dvije faze ispitnog postupka u kojima zainteresirane strane mogu dobiti konkretne podatke o osnovnim činjenicama i okolnostima na kojima se mogu zasnivati antidampinške mjere. Tako, s jedne strane, u skladu sa stavkom 1. tog članka, te stranke mogu nakon uvođenja privremenih mjera zatražiti objavu pojedinosti na kojima se temelje osnovne činjenice i razmatranja na temelju kojih su te mjere uvedene. S druge strane, na temelju stavaka 2. i 4. tog članka u verziji koja se primjenjuje na činjenično stanje ovog predmeta, te stranke mogu, prije nego što se usvoji konačna odluka ili Komisija podnese prijedlog u tom pogledu, zatražiti objavu osnovnih činjenica i razmatranja koja mogu biti temelj te odluke.
- 100 Nadalje, člankom 20. osnovne uredbe objava tih konkretnih podataka uvjetuje se određenim brojem postupovnih jamstava. Stoga, kao prvo, i privremena i konačna objava moraju se zainteresiranim strankama pisano priopćiti „u najranijem mogućem roku”. Nadalje, u skladu s verzijom stavka 4. tog članka koja se primjenjuje na spor, konačna objava mora se dostaviti najmanje mjesec dana prije konačne odluke ili podnošenja prijedloga Komisije u tom pogledu. Naposljetku, u skladu sa stavkom 5., rok u kojem stranke mogu podnijeti primjedbe na tu konačnu objavu ne smije biti kraći od deset dana.
- 101 Osim toga, člankom 20. stavkom 2. osnovne uredbe od institucija Unije se, u pogledu konačne objave, zahtijeva da posebno vode računa o objavi činjenica ili razmatranja koje su različite od onih korištenih za privremene mjere. Nadalje, u skladu sa stavkom 4., Komisija će ponekad morati dopuniti konačnu objavu koju je dostavila strankama, bilo zato što u to vrijeme nije mogla objaviti određene činjenice ili razmatranja, bilo zato što se naknadna odluka temeljila na različitim činjenicama ili razmatranjima.
- 102 Međutim, u skladu s člankom 20. stavcima 1. i 3. osnovne uredbe, zainteresirane stranke moraju, u pogledu privremene objave, podnijeti pisani zahtjev odmah nakon uvođenja privremenih mjera ili, u pogledu konačne objave, najkasnije mjesec dana nakon objave uvođenja tih privremenih mjera.
- 103 Kao drugo, člankom 19. osnovne uredbe, koji odgovara članku 6. stavku 5. Sporazuma o antidampingu, definiran je okvir u kojem nadležna tijela moraju poštovati povjerljivost podataka koje prikupljaju u kontekstu antidampinških ispitnih postupaka.

104 U tom se pogledu mora istaknuti da je člankom 19. stavkom 1. osnovne uredbe utvrđeno načelo da tijela moraju sa svim povjerljivim podacima postupati kao s takvima, ako je to osnovano. Nadalje, taj članak pravi razliku između dviju kategorija povjerljivih podataka. S jedne strane, govori o podacima koji su povjerljivi po svojoj prirodi te se navode, kao primjer, podaci čija bi objava davala znatne komparativne prednosti konkurentu ili bi imala značajne štetne učinke na osobu koja daje podatke ili na osobu od koje je ona primila podatke. S druge strane, govori se o podacima koje stranke u ispitnom postupku pružaju na povjerljivoj osnovi. Osim toga, u skladu s prvom rečenicom stavka 5. tog članka, Vijeće, Komisija i države članice, ili njihovi službenici, ne smiju otkriti podatke koje prime sukladno osnovnoj uredbi, a za koje je pružatelj podataka zatražio povjerljivo postupanje, bez posebnog njegova odobrenja. Nadalje, druga rečenica tog stavka predviđa dodatnu obvezu neotkrivanja koja se odnosi na podatke razmijenjene između Komisije i država članica, podatke vezane za savjetovanja obavljena u skladu s tom uredbom te na interne dokumente institucija i država članica, od čega su iznimke moguće samo ako je njihova objava izričito predviđena tom uredbom.

105 Kao treće, osnovna uredba sadržava određen broj odredbi kojima se zahtjevi u pogledu prava obrane zainteresiranih stranaka pomiruju s potrebom zaštite povjerljivih podataka. S jedne strane, pristup podacima koji zainteresiranim strankama omogućuju članak 6. stavak 7. i članak 20. osnovne uredbe ograničen je povjerljivošću tih podataka. Iz teksta članka 6. stavka 7. te uredbe, navedenog u točki 98. ove presude, proizlazi da povjerljiva priroda podataka koje je u ispitnom postupku pružila zainteresirana stranka onemogućuje zainteresiranim strankama da pristupe tim podacima. Nadalje, člankom 20. stavkom 4. predviđeno je da se konačna objava daje „vodeći računa o zaštiti povjerljivih podataka”. S druge strane, u članku 19. stavcima 2. do 4. predviđeno je nekoliko odredbi u pogledu povjerljivosti podataka kako bi se zaštitila prava obrane zainteresiranih stranaka, pri čemu se osobito nastoji osigurati, što je više moguće, postojanje sažetaka podataka koji nisu povjerljivi, a moraju biti dovoljno detaljni kako bi omogućili razumijevanje suštine dostavljenih podataka, te mogućnost institucija da objave opće podatke, osobito razloge na kojima se temelje odluke donesene u skladu s osnovnom uredbom.

106 Prilikom razmatranja gore navedenih prigovora, pitanje jesu li povrijeđena tužiteljeva prava obrane mora se ocijeniti s obzirom na spomenuta načela i odredbe.

107 Prvo je potrebno razmotriti drugi, potom treći te, naposljetku, prvi prigovor.

Drugi prigovor

108 Tužitelj u prilog svojem drugom prigovoru u biti ističe da dopisivanje elektroničkom poštom između proizvođača iz analogne zemlje i Komisije, u pogledu pripreme odgovora na upitnik, predstavlja podatke koji su relevantni za iznošenje stavova zainteresiranih stranaka te da to nisu povjerljivi podaci. Stoga tužitelj tvrdi da izostanak tog dopisivanja te, potencijalno, drugih relevantnih dijelova spisa koji nije povjerljiv, a koji je stavljen na raspolaganje zainteresiranim strankama, predstavlja povredu prava obrane. Vijeće, pak, smatra da se taj prigovor mora odbiti.

109 U tom pogledu, iz teksta članka 6. stavka 7. osnovne uredbe, navedenog u točki 98. ove presude, proizlazi da stranke u antidampinškom ispitnom postupku, poput tužitelja, prigovor u pogledu izostanka dijelova spisa mogu iznijeti samo ako su ispunjena četiri kumulativna uvjeta. Kao prvo, takav dokument mora sadržavati podatke koje je Komisiji pružila stranka u ispitnom postupku te koji su se morali koristiti tijekom tog postupka. Kao drugo, taj dokument ne smije biti ni interni dokument koji su pripremila tijela Unije niti smije biti povjerljiv. Kao treće, podaci u tom dokumentu moraju biti relevantni za obranu interesa dotične zainteresirane stranke. Naposljetku, kao četvrto, ta zainteresirana stranka mora podnijeti pisani zahtjev za uvid u taj dokument.

110 Očito je da nekoliko od tih kumulativnih uvjeta nije ispunjeno u predmetnom slučaju.

- 111 Kao prvo, kako proizlazi iz priloga A.16 koji sadržava predmetno dopisivanje elektroničkom poštom, to se dopisivanje odnosi samo na poteškoće koje je proizvođač iz analogne zemlje imao prilikom prikupljanja podataka koje je Komisija zatražila kako bi utvrdila uobičajenu vrijednost i na Komisijina pojašnjenja radi rješavanja tih poteškoća. Stoga, ono ne sadržava podatke koje je Komisiji pružio taj proizvođač, a koji su se koristili u ispitnom postupku.
- 112 Nadalje, kako bi dokazao da je to dopisivanje bilo relevantno za obranu njegovih interesa, tužitelj samo ističe da se ono odnosi na podatke i informacije koji su se koristili za utvrđivanje uobičajene vrijednosti. Međutim, u točki 111. ove presude utvrđeno je da to dopisivanje ne sadržava takve informacije ili podatke. Nadalje, tužitelj ne navodi ni jedan konkretan element iz tog dopisivanja koji bi mogao pomoći njegovoj obrani.
- 113 Naposljetku, tužitelj, u svakom slučaju ne tvrdi niti uspijeva dokazati da je tijekom ispitnog postupka podnio Komisiji pisani zahtjev za uvid u to dopisivanje.
- 114 Stoga, iz svega navedenog slijedi da Komisija, time što tužitelju nije dopustila uvid u spomenutu prepisku, nije ni na koji način povrijedila ni članak 6. stavak 7. osnovne uredbe ni tužiteljeva prava obrane.

Treći prigovor

- 115 U prilog svojem trećem prigovoru, tužitelj ističe da je pravodobno obavještanje o metodi za utvrđivanje tržišne vrijednosti prilagodbi izračuna uobičajene vrijednosti neusporedivih proizvoda bilo od iznimne važnosti. Ta je metoda bila drukčija od one koja se koristila za usvajanje privremene uredbe, bila je nova po naravi te se odnosila na većinu vrsta proizvoda koje je tužitelj proizvodio. Osim toga, tužitelj tvrdi da se rokovi i obveza objave tih podataka u pisanom obliku, predviđeni člankom 20. stavcima 2. i 4. osnovne uredbe, nisu poštovali. Naposljetku, zakašnjela objava tih podataka onemogućila je tužitelju podnošenje više sadržajnih primjedbi na temelju kojih bi institucije Unije vjerojatno izmijenile svoje zaključke.
- 116 Vijeće u biti tvrdi da se ti argumenti moraju odbiti.
- 117 Najprije treba istaknuti da tužitelj, u okviru predmetnog prigovora, ne kritizira, kako to čini u prvom prigovoru, činjenicu da podaci o izračunu uobičajene vrijednosti nisu objavljeni, nego činjenicu da određeni aspekti tih podataka nisu objavljeni u rokovima i obliku koji su predviđeni člankom 20. stavkom 4. osnovne uredbe.
- 118 U predmetnom slučaju, mora se podsjetiti da je Komisija, kako je navedeno u točki 32. ove presude, u dokumentu o konačnoj objavi navela da je prihvatila tužiteljevu tvrdnju da se dampinška marža treba odrediti na temelju svih izvoza, a ne samo izvoza dotičnih vrsta proizvoda koje odgovaraju istovjetnim vrstama proizvoda koje je proizvođač iz analogne zemlje prodavao na domaćem tržištu. Komisija je u tom pogledu pojasnila da je, za neusporedive vrste proizvoda, uobičajena vrijednost prilagođena s obzirom na tržišnu vrijednost razlika u fizičkim svojstvima, u skladu s člankom 2. stavkom 10. točkom (a) osnovne uredbe.
- 119 S druge strane, kako je tužitelj naveo, Komisija u tom dokumentu nije objasnila na koji je način izračunala tržišnu vrijednost razlika u fizičkim svojstvima. Člankom 2. stavkom 10. točkom (a) osnovne uredbe predviđeno je samo da veličina prilagodbe s obzirom na razlike u fizičkim svojstvima odgovara razumnoj procjeni tržišne vrijednosti razlika, pri čemu se ne navodi metoda koja se mora koristiti da bi se došlo do te razumne procjene. Stoga, kako je tužitelj naglasio na raspravi, Komisija, istaknuvši u dokumentu o konačnoj objavi da je uobičajenu vrijednost prilagodila u skladu s člankom 2. stavkom 10. točkom (a) osnovne uredbe, nije pružila nikakvo pojašnjenje o metodi koju je koristila u tom pogledu, samo je navela da je prilagodbu izvršila na temelju „razumne procjene”.

- 120 Mora se istaknuti da iako ti podaci, suprotno tužiteljevim tvrdnjama, nisu potonjeg spriječili da podnese očitovanja korisna za svoju obranu, svejedno su ograničili opseg i detaljnost tih očitovanja. Ti podaci tužitelju nisu omogućili da spozna koje je tržište i koje referentne cijene Komisija koristila za utvrđivanje tržišne vrijednosti razlika u fizičkim svojstvima između neusporedivih vrsta proizvoda i vrsta proizvoda u pogledu kojih su postojale izravno usporedive slične vrste proizvoda koje je proizvođač iz analogne zemlje prodavao na domaćem tržištu. Kako tužitelj ističe u svojoj tužbi, nesporno je da su te neusporedive vrste proizvoda predstavljale 83 % svih izvezenih vrsta proizvoda koje su uzete u obzir za izračun njegove dampinške marže. Točno je da je Vijeće u odgovoru na tužbu tvrdilo, što nije osporavano, da su te neusporedive vrste proizvoda predstavljale „samo” 40 % ukupnog obujma izvoznih prodaja. To ipak predstavlja znatan dio transakcija koje su uzete u obzir za izračun dampinške marže. Zato je izbor tržišta i referentnih cijena za utvrđivanje tržišne vrijednosti razlika u fizičkim svojstvima između tih i drugih vrsta proizvoda vjerojatno mogao imati znatan utjecaj na izračun uobičajene vrijednosti te, stoga, i tužiteljeve dampinške marže.
- 121 Kako jasno proizlazi iz sadržaja spisa, Komisija je tek na saslušanju 26. ožujka 2013. tužitelju pojasnila metodu koju je koristila za utvrđivanje tržišne vrijednosti prilagodbe izvršene na uobičajenoj vrijednosti neusporedivih proizvoda s obzirom na razlike u fizičkim svojstvima. Iz tužiteljeva dopisa od 27. ožujka 2013. (vidjeti točku 42. ove presude) proizlazi da je Komisija na tom saslušanju objasnila da je tržišna vrijednost te prilagodbe utvrđena na temelju cijene izvoza u Europsku uniju koju je tužitelj odredio za dotične neusporedive vrste proizvoda. Kako je tužitelj istaknuo, ta su objašnjenja pružena jedan dan nakon isteka roka od deset dana koji je Komisija zainteresiranim strankama odredila za podnošenje pisanih primjedbi na dokument o konačnoj objavi.
- 122 Međutim, kako proizlazi iz tog dopisa od 27. ožujka 2013., rok u kojem je Komisija dala pojašnjenje u pogledu utvrđivanja tržišne vrijednosti gore navedene prilagodbe nije sprečavala tužitelja da podnese primjedbe o tom pitanju niti Komisiju da te primjedbe uzme u obzir u svojem prijedlogu konačne uredbe.
- 123 S jedne strane, tužitelj je na saslušanju 26. ožujka 2013. i u svojem dopisu od 27. ožujka 2013. istaknuo da se metoda koju je Komisija koristila temeljila na pretpostavci, koja nije bila ni razumna ni provjerljiva, da se tržišna vrijednost razlika u fizičkim svojstvima odražavala u izvoznim cijenama. Tužitelj navodi da tu tvrdnju podupire činjenica da je taj pristup rezultirao dampinškom maržom čija je razina bila slična onoj izračunanoj samo na temelju usporedivih vrsta proizvoda. Nadalje, tužitelj je predložio alternativnu metodu kojom bi se ograničio broj neusporedivih vrsta proizvoda tako što bi se skratili kontrolni brojevi koji omogućuju njihovu identifikaciju. Tako je tužitelj predložio da su se ti kontrolni brojevi trebali ograničiti na prve četiri znamenke, koje se odnose na oblik pribora, te na devetu znamenku, koja se odnosi na njegovu površinu. Što se tiče pribora s crnom površinom, tužitelj je predložio oslanjanje na uobičajenu vrijednost istovjetnog ili sličnog pribora s galvaniziranom površinom prilagođenu za 15 % nadolje u skladu s navodima proizvođača iz analogne zemlje. Što se tiče ostatka neusporedivih vrsta proizvoda, tužitelj tvrdi da je Komisija trebala koristiti prosječnu uobičajenu vrijednost svih usporedivih sličnih vrsta proizvoda, ne radeći pritom prilagodbu s obzirom na razlike u fizičkim svojstvima.
- 124 S druge strane, suprotno tvrdnjama tužitelja, te su primjedbe podnesene na način da je Komisija imala dovoljno vremena uzeti ih u obzir. Kako je sam tužitelj istaknuo u tužbi, ona je prijedlog konačne uredbe Vijeću podnijela 15. travnja 2013., tako da je za razmatranje tužiteljevih primjedbi imala rok koji nije suviše ograničavao njezinu diskreciju. U tom pogledu, treba istaknuti da ni jednom odredbom, osobito člankom 15. koji se odnosi na savjetovanja koje Komisija provodi sa Savjetodavnim odborom, nije predviđen fiksni rok za odvijanje tih savjetovanja prije podnošenja prijedloga za konačnu uredbu Vijeća. Člankom 15. predviđeno je samo da se ta savjetovanja moraju provesti u roku koji omogućuje poštovanje rokova iz osnovne uredbe. Nadalje, iz članka 20. stavka 4. osnovne uredbe proizlazi da Komisija ili Vijeće, nakon objave dokumenta o konačnoj objavi, mogu donijeti odluku na temelju činjenica i razmatranja koje su različite od onih iz tog dokumenta.

- 125 Osim toga, Opći sud ne može prihvatiti tužiteljevu tvrdnju da se, u skladu s člankom 20. stavkom 4. osnovne uredbe, objava tih podataka treba dostaviti, kao prvo, u pisanom obliku te, kao drugo, najmanje mjesec dana prije podnošenja prijedloga konačne uredbe. Prije svega, što se tiče Komisijina odgovora na tužiteljev zahtjev za pojašnjenje u pogledu podataka iz dokumenta o konačnoj objavi, Komisija nije bila obvezna dati ga u pisanom obliku. Ta obveza iz članka 20. stavka 4. osnovne uredbe odnosi se isključivo na sam dokument o konačnoj objavi, koji se dostavlja svim zainteresiranim strankama. U svakom slučaju, činjenica da je odgovor dan usmeno, a ne u pisanom obliku, irelevantna je zato što je, kako proizlazi iz točke 123. ove presude, omogućavala tužitelju da pravodobno podnese svoje primjedbe. Slično tomu, rok od najmanje mjesec dana prije podnošenja prijedloga konačne odluke odnosi se, u skladu s istom odredbom, samo na dokument o konačnoj objavi te je u pogledu tog dokumenta poštovan, što se ne osporava. Suprotno tomu, taj se rok, po definiciji, ne može odnositi na objašnjenje koje se, u pogledu sadržaja tog dokumenta o konačnoj objavi, daje kao odgovor na zahtjev zainteresirane stranke.
- 126 Slično tomu, ne može se prihvatiti ni tužiteljev argument da iz pobijane uredbe proizlazi da njegove primjedbe nisu uzete u obzir. U tom pogledu, treba istaknuti da se tim argumentom, kako tužitelj neizravno priznaje u svojoj replici, ne navodi nepostojanje obrazloženja u pobijanoj uredbi, nego se nastoji pokazati da Komisija nije mogla razmotriti ili uzeti u obzir njegove primjedbe. Međutim, u skladu sa sudskom praksom, to navodno neuzimanje u obzir tužiteljevih primjedbi ne predstavlja povredu njegovih prava obrane ili prava na saslušanje. Iako ta prava podrazumijevaju da institucije Unije moraju tužiteljima omogućiti da djelotvorno iznesu svoja stajališta, te institucije nisu obvezne prihvatiti ih. Da bi to iznošenje stajališta bilo djelotvorno, potrebno je samo da su pravodobno iznesena tako da ih institucije Unije mogu primiti na znanje te sa svom dužnom pažnjom ocijeniti njihovu relevantnost za sadržaj mjere koja se usvaja (vidjeti presudu od 12. prosinca 2014., *Crown Equipment (Suzhou) i Crown Gabelstapler/Vijeće*, T-643/11, Zb. (ulomci), EU:T:2014:1076, t. 43. i navedenu sudsku praksu). U svakom slučaju, mora se istaknuti da Vijeće, kako ono navodi, u uredbi kojom se određuju konačne antidampinške pristojbe nije obvezno odgovoriti na sve argumente koje su zainteresirane stranke iznijele tijekom ispitnog postupka te da izostanak takvog odgovora ne znači automatski da odnosni argumenti nisu razmotreni. Osim toga, Opći je sud zaključio da se u obrazloženju konačne antidampinške uredbe ne moraju navoditi često vrlo brojna i složena činjenična i pravna pitanja na koja se uredba odnosi te da institucije ne moraju zauzeti stajalište o svim argumentima na koje su se pozivale zainteresirane stranke. Upravo suprotno, dovoljno je da institucija koja je usvojila mjeru navede činjenice i pravna razmatranja koje imaju odlučujuću važnost u strukturi pobijane uredbe (presude od 13. rujna 2010., *Whirlpool Europe/Vijeće*, T-314/06, Zb., EU:T:2010:390, t. 114., i od 20. svibnja 2015., *Yuanping Changyuan Chemicals/Vijeće*, T-310/12, EU:T:2015:295, t. 172.).
- 127 Stoga, iz svega navedenog slijedi da se treći prigovor mora odbiti.

Prvi prigovor

- 128 U prilog svojem prvom prigovoru, tužitelj, kao prvo, ističe da izračuni uobičajene vrijednosti predstavljaju osnovne činjenice i razmatranja u smislu članka 20. stavka 2. osnovne uredbe. Budući da, kako tužitelj tvrdi, ti izračuni više nisu predstavljali povjerljive podatke, u smislu stavka 4. tog članka, nakon što je proizvođač iz analogne zemlje dopustio objavu podataka na kojima su se ti izračuni temeljili, smatra da je Komisija od tog trenutka bila obvezna dostaviti mu te izračune. Osim toga, tužitelj tvrdi da tu obvezu potvrđuje tekst članka 19. stavka 5. osnovne uredbe. Kao drugo, tužitelj ističe da ga je odbijanje institucija spriječilo u ostvarivanju prava obrane, osobito u podnošenju primjedbi na te izračune, na temelju kojih je ishod postupka mogao biti drukčiji. Naposljetku, kao treće, tužitelj navodi da se objavom tih izračuna ne bi povrijedilo načelo nediskriminacije jer je, zbog dopuštenja koje je dao proizvođač iz analogne zemlje, a koje se odnosilo konkretno na njega, on bio u objektivno drukčijem položaju od ostalih proizvođača izvoznika.

- 129 Kao prvo, kako bi se utvrdilo je li odbijanje institucija da tužitelju objave izračune uobičajene vrijednosti predstavljalo povredu članka 20. stavaka 2. do 4. osnovne uredbe, potrebno je odrediti točnu prirodu podataka koje su mu institucije, kako tužitelj smatra, trebale dostaviti te koje označava izrazom „izračuni uobičajene vrijednosti”.
- 130 S tim u vezi, kako se može zaključiti iz tužiteljevih primjedbi od 17. prosinca 2012. na dokument o privremenoj objavi (vidjeti točke 16. i 29. ove presude) te kako je Vijeće potvrdilo u odgovoru na pisano pitanje Općeg suda, treba istaknuti da je uobičajena vrijednost za utvrđivanje tužiteljeve dampinške marže prvotno utvrđena, u privremenoj uredbi, na temelju izračunane vrijednosti, u skladu s člankom 2. stavkom 3. osnovne uredbe. Kako se može zaključiti iz uvodne izjave 55. privremene uredbe, izvozne prodaje istovjetnog proizvoda smatrale su se nedovoljno reprezentativnima za tužiteljeve izvozne prodaje dotičnog proizvoda, što je Vijeće potvrdilo. Stoga, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 17. pobijane uredbe, Vijeće je upotrebu domaće prodaje koju je proizvođač iz analogne zemlje ostvario u uobičajenom tijeku trgovine prihvatio za utvrđenje tužiteljeve dampinške marže nakon što je tužitelj podnio primjedbe.
- 131 Osim toga, kako proizlazi iz uvodnih izjava 56. i 68. privremene uredbe (vidjeti točke 17. i 23. ove presude), Komisija se prvotno, prilikom utvrđivanja uobičajene vrijednosti, ograničila na istovjetne vrste proizvoda koje je prodavao proizvođač iz analogne zemlje koje su bile izravno usporedive s dotičnim vrstama proizvoda koje tužitelj prodaje za izvoz. Zato je tužiteljeva dampinška marža izračunana na temelju usporedbe između uobičajene vrijednosti i izvozne cijene ograničene na te istovjetne proizvode i odgovarajuće vrste dotičnog proizvoda, odnosno na 369 vrsta proizvoda, kako pokazuje Komisijina poruka elektroničke pošte od 26. studenoga 2012. Stoga, te su vrste proizvoda predstavljale oko 20 % vrsta proizvoda koje je tužitelj prodavao za izvoz, kojih je bilo 1645 prema broju koju je tužitelj naveo u svojim primjedbama na dokument o konačnoj objavi, a koja nije osporena (vidjeti točku 40. ove presude). U tom pogledu, kako je Komisija navela tužitelju u dokumentu o konačnoj objavi od 15. ožujka 2013. (vidjeti točku 32. ove presude), ta je institucija nakon tih primjedbi, u svojem prijedlogu konačne mjere, odlučila njegovu dampinšku maržu utvrditi na temelju svih njegovih izvoznih prodaja, uz prilagodbu uobičajene vrijednosti za vrste dotičnog proizvoda koje nisu bile usporedive ni s jednom vrstom proizvoda koje je prodavao proizvođač iz analogne zemlje. Kako proizlazi iz uvodne izjave 18. pobijane uredbe (vidjeti točku 46. ove presude), ta izmjena u načinu utvrđivanja dampinške marže potvrđena je u toj uredbi. Stoga je na tom temelju, kako proizlazi iz uvodne izjave 20. pobijane uredbe (vidjeti točku 48. ove presude), ponderirana prosječna uobičajena vrijednost koja je utvrđena za svaku vrstu istovjetnog proizvoda uspoređena s ponderiranim prosjekom odgovarajuće vrste dotičnog proizvoda, u skladu s člankom 2. stavkom 11. osnovne uredbe.
- 132 Stoga, iz točaka 130. i 131. ove presude proizlazi da se izračun uobičajene vrijednosti s ciljem utvrđenja tužiteljeve dampinške marže temelji, u biti, na ukupno 1645 vrijednosti, od kojih svaka odgovara ponderiranom prosjeku prodaja određene istovjetne vrste proizvoda koje je proizvođač iz analogne zemlje ostvario, a koje su, po potrebi, osobito prilagođene u pogledu približno 80 % tih vrijednosti, kako bi se uzele u obzir razlike u fizičkim svojstvima dotičnih neusporedivih vrsta proizvoda.
- 133 Kako je navedeno u točki 27. ove presude, Komisija je u dokumentu o privremenoj objavi navela da se podaci dobiveni u vezi s analognom zemljom, s obzirom na to da je samo jedan proizvođač iz te zemlje surađivao u ispitnom postupku, nisu mogli objaviti „u pogledu [kontrolnih brojeva proizvoda]”. Iz sadržaja spisa proizlazi da kontrolni brojevi proizvoda predstavljaju alfanumeričke šifre, svaka od kojih odgovara određenoj vrsti proizvoda. Stoga se Komisijin navod mora razumjeti na način da je ta institucija prikrila sve detaljne podatke o svakoj vrsti proizvoda koju je prodavao proizvođač iz analogne zemlje. Osim toga, Komisija je u tom dokumentu navela da je, u elektroničkim spisima priloženima dokumentu o privremenoj objavi, iz razloga povjerljivosti prikrila podatke koji su se temeljili na podacima koje je pružio proizvođač iz analogne zemlje. Iz sadržaja spisa proizlazi da tablice koje se odnose na troškove proizvodnje u pogledu domaće prodaje (2.2 DMCOP), na domaću prodaju (2.4 DMSALES) te na izračune prodaje u uobičajenom tijeku trgovine i uobičajene vrijednosti

(2.5 OCOT i NV) ne sadržavaju nikakve podatke. Slično tomu, u tablici s pregledom dampinških izračuna (2.1), stupci koji se odnose na uobičajenu vrijednost, iznos dampainga i dampinšku maržu u pogledu svake vrste proizvoda ne sadržavaju nikakve podatke. Suprotno tomu, u stupcima potonje tablice koji se odnose na tužiteljeve izvozne prodaje u Europsku uniju, u tablici koja se odnosi na te iste prodaje (2.7 EUSALES) te u tablici koja se odnosi na izračune cijena tih izvoza po vrsti proizvoda (2.8) podaci nisu prikriveni. Kako je navedeno u točki 34. ove presude, Komisija je u dokumentu o konačnoj objavi prikrila iste kategorije podataka kao i u dokumentu o privremenoj objavi. Osim toga, iz sadržaja spisa ne proizlazi da je Komisija tužitelju objavila neke od tih podataka kada je, na njegov zahtjev, pružila dodatna pojašnjenja podataka iz dokumenta o privremenoj objavi i dokumenta o konačnoj objavi.

- 134 Stoga, iz navedenog slijedi da tužitelju nisu objavljeni ni izračuni izvršeni u pogledu svake istovjetne vrste proizvoda, kao ni vrijednosti navedene u točki 132. ove presude koje odgovaraju tim izračunima. Iz tužbe proizlazi da tužitelj, u okviru prvog prigovora, izostanak objave tih podataka smatra povredom svojih prava obrane. Osobito, tužitelj se u tom pogledu poziva na podatke o izračunima prodaja u uobičajenom tijeku trgovine i uobičajene vrijednosti (2.5 OCOT i NV) navedene u točki 133. ove presude, koji su prikriveni u tablicama dokumenta o konačnoj objavi. Tužitelj smatra da su mu se ti podaci trebali što prije objaviti jer je proizvođač iz analogne zemlje dopustio objavu informacija koje je Komisija koristila za utvrđivanje svojih podataka.
- 135 Točno je da je tužitelj, kako je navedeno u točkama 36. i 39. ove presude, tijekom ispitnog postupka prigovarao i na izostanak objave drugih dokumenata i podataka relevantnih za utvrđivanje uobičajene vrijednosti. Međutim, tužitelj se u ovom prvom prigovoru ne očituje u vezi s tim drugim pitanjima, nego samo navodi izostanak objave izračuna uobičajene vrijednosti, odnosno pojedinosti tih izračuna za svaku pojedinu vrstu proizvoda, i rezultata tih izračuna.
- 136 Kao drugo, ovdje je potrebno istaknuti da institucije ne osporavaju tužiteljevu tvrdnju da izračuni uobičajene vrijednosti, u smislu točke 135. ove presude, predstavljaju osnovna razmatranja u smislu članka 20. stavka 2. osnovne uredbe. Osim toga, kako su priznale na raspravi odgovarajući na pitanje Općeg suda, institucije bi tužitelju bile objavile detaljne izračune uobičajene vrijednosti da su se oni temeljili na domaćoj prodaji proizvođača izvoznika te da, iz tog razloga, nisu bili povjerljivi po svojoj prirodi za tog proizvođača. Slično tomu, kako je navedeno u točki 133. ove presude, iako je Komisija tužitelju iz razloga povjerljivosti prikrila izračune uobičajene vrijednosti za svaku pojedinu vrstu proizvoda, objavila mu je izračune odgovarajućih izvoznih cijena.
- 137 Kao treće, treba se podsjetiti točnih razloga zbog kojih je Komisija odbila zahtjev za objavu izračuna uobičajene vrijednosti.
- 138 U tom pogledu, tužiteljeva poruka elektroničke pošte od 19. ožujka 2013. (vidjeti točku 38. ove presude) pokazuje da je Komisija, prije svega, odgovorila proizvođaču iz analogne zemlje navevši da, po njezinu mišljenju, povjerljivost podataka koje je pružio nije moguće selektivno zanemariti u korist određenih zainteresiranih stranaka. Institucije nisu osporavale smisao te izjave. Tužitelj je u toj poruci elektroničke pošte ponovio svoj zahtjev odgovorivši na razlog koji je Komisija dala proizvođaču iz analogne zemlje te iznijevši dva argumenta u tom pogledu. Prvim se argumentom navodilo da su se izračuni dampinške marže te, stoga, podaci u pogledu uobičajene vrijednosti, odnosili isključivo na tog proizvođača. Drugim se navodilo da osnovnom uredbom nije bilo predviđeno da se posebno dopuštenje osobe koja je pružila povjerljive podatke ne može ograničiti na jednu zainteresiranu stranku. Osim toga, navevši da su u pitanju bila njegova prava obrane, tužitelj je istaknuo da je zatražio da predmetni spor riješi službenik za saslušanje. Voditelj Komisijina odjela za istrage u području antidampinga, a potom i službenik za saslušanje, zauzeli su 21. ožujka 2013. stajalište o toj poruci elektroničke pošte, kako je navedeno u točki 38. ove presude. Sadržaj spisa ne pokazuje da je Komisija u kasnijoj fazi ispitnog postupka zauzela drukčije stajalište od gore navedenog.

- 139 Posljedično, jedini razlog na temelju kojeg je Komisija odbila objaviti izračune uobičajene vrijednosti bila je potreba za poštovanjem načela nediskriminacije u pogledu drugih kineskih proizvođača izvoznika u uzorku. Tako je Komisija smatrala, kao prvo, da proizvođač iz analogne zemlje ne može zanemariti povjerljivost podataka koje je pružio jednoj određenoj zainteresiranoj stranci te, kao drugo, da ni sama Komisija ne može te podatke objaviti samo tužitelju, a ne i drugim kineskim proizvođačima izvoznicima u uzorku. Komisija je smatrala da su se ti podaci ticali potonjih jednako kao i tužitelja, jer su korišteni za izračun uobičajene vrijednosti koja se, pak, koristila za utvrđivanje pojedinačne dampinške marže za ta tri proizvođača. Komisija je, stoga, smatrala da se ti podaci nisu odnosili isključivo na izračun uobičajene vrijednosti u pogledu tužiteljeve dampinške marže te da zato objava tih podataka isključivo tužitelju nije bila opravdana.
- 140 Međutim, institucije su u predmetnom postupku iznijele neka očitovanja koja se djelomično temelje na razlozima različitim od onih koji su navedeni u točki 139. ove presude.
- 141 Tako se Vijeće, u pisanoj fazi postupka, u biti pozivalo na dva druga razloga zbog kojih je, po njegovu mišljenju, to odbijanje bilo osnovano.
- 142 Kao prvo, Vijeće je tvrdilo da se dopuštenje proizvođača iz analogne zemlje može odnositi samo na podatke dostavljene Komisiji, ne i na izračun uobičajene vrijednosti koji predstavlja interni dokument Komisije.
- 143 Kao drugo, Vijeće je istaknulo da su izračuni uobičajene vrijednosti povjerljivi po svojoj prirodi u smislu članka 19. stavka 1. osnovne uredbe, tako da njihova povjerljiva priroda ne ovisi o zahtjevu za povjerljivo postupanje u skladu s člankom 19. stavkom 5. te uredbe niti se može promijeniti dopuštanjem proizvođača iz analogne zemlje. Stoga je Komisija, unatoč tom dopuštenju, bila obvezna odbiti tužiteljev zahtjev za objavu tih izračuna. Vijeće i Komisija su na raspravi pojasnili i dopunili argument koji je Vijeće iznijelo u pisanom obliku, kako bi dokazali da je taj razlog bio osnovan. Osobito, institucije su u biti navele da su podaci proizvođača iz analogne zemlje koji su se koristili u tim izračunima otkrivali njegove poslovne tajne. Iz toga slijedi, po mišljenju tih institucija, da bi objava tih podataka, s jedne strane, naštetila posebnim interesima tužiteljevih konkurenata na dotičnom tržištu te, s druge strane, narušila tržišno natjecanje na tom tržištu. Osim toga, u kontekstu metode koja se koristila za analognu zemlju, ograničenje podataka koji su se pružili predmetnim proizvođačima izvoznicima bilo je logična posljedica odbijanja njihova zahtjeva za MET te je ujedno bilo potrebno da bi se osigurala dobrovoljna suradnja proizvođača iz analogne zemlje. Naposljetku, institucije su navele da Komisija, na dan kada je odbila tužiteljev zahtjev za objavu izračuna uobičajene vrijednosti, nije znala točan opseg podataka koje je proizvođač iz analogne zemlje sam pružio tužitelju.
- 144 Međutim, kako proizlazi iz dopisivanja elektroničkom poštom između 18. i 21. ožujka 2013., Komisija je tužitelju izračune uobičajene vrijednosti odbila objaviti na temelju razloga iz točke 139. ove presude, a ne na temelju jednog od razloga iz točaka 142. i 143. ove presude (vidjeti točke 35. do 38. i 138. ove presude).
- 145 Osim toga, u pogledu razloga koji se temelji na navodu da su izračuni uobičajene vrijednosti predstavljali interne dokumente, za razliku od podataka koje je pružio proizvođač iz analogne zemlje, treba istaknuti da su institucije na raspravi izričito priznale da se Komisija u ispitnom postupku nije pozivala na taj razlog kako bi zaštitila povjerljivost tih izračuna.
- 146 Suprotno tomu, u pogledu razloga koji se temelji na navodu da su izračuni bili povjerljivi po svojoj prirodi, institucije su na raspravi istaknule da je Komisija na temelju tog razloga prikrila navedene izračune u dokumentu o konačnoj objavi. Komisija je u vezi s tim, kako je navedeno u točki 133. ove presude, prikrivanje izračuna uobičajene vrijednosti u dokumentu o privremenoj objavi i dokumentu o konačnoj objavi opravdala činjenicom da se, s obzirom na to da je samo jedan proizvođač iz analogne zemlje surađivao u ispitnom postupku, podaci iz analogne zemlje nisu mogli objaviti kada je riječ o vrstama proizvoda. Iz formulacije tog opravdanja logično se može zaključiti da je svrha prikrivanja

izračuna uobičajene vrijednosti u tim dokumentima bila spriječiti rekonstrukciju podataka koje je pružio jedini proizvođač iz analogne zemlje koji je surađivao, a koji su uključivali poslovne tajne tog proizvođača. Stoga se može smatrati da je Komisija, na dan priopćenja dokumenta o konačnoj objavi, prikrivanje izračuna uobičajene vrijednosti u tom dokumentu temeljila na navedenom razlogu.

- 147 Međutim, kako pokazuje dopisivanje elektroničkom poštom između 18. i 21. ožujka 2013., Komisija se tijekom tog dopisivanja više nije pozivala na taj razlog, bilo kao glavni ili sporedni. Upravo suprotno, čini se da i tekst i kontekst tog dopisivanja (vidjeti točke 35. do 38. i 138. ove presude) ukazuju da se Komisija u toj fazi postupka više nije namjeravala pozivati na taj razlog za odbijanje tužiteljeva zahtjeva za objavu izračuna uobičajene vrijednosti.
- 148 U tom pogledu, osobito treba istaknuti da je službenik za saslušanje u poruci elektroničke pošte od 21. ožujka 2013. naveo da je „nediskriminirajuće postupanje prema strankama bilo glavni element” (vidjeti točku 38. ove presude).
- 149 Osim toga, treba istaknuti da na datum priopćenja dokumenta o konačnoj objavi, odnosno 15. ožujka 2013., proizvođač iz analogne zemlje još nije tužitelju dopustio pristup podacima koje je pružio Komisiji. Kako je navedeno u točki 35. ove presude, to je dopuštenje dano tek 18. ožujka 2013. Komisija se nakon te nove činjenice prvi put pozvala na razlog koji se odnosio na potrebu osiguravanja jednakog postupanja. Iz tog se slijeda događaja može zaključiti da je Komisija, implicitno, ali neizbježno, smatrala da se zbog gore navedenog dopuštenja više ne može protiv tužitelja pozivati na razlog na temelju kojeg je prikrila izračune uobičajene vrijednosti u dokumentu o privremenoj objavi i dokumentu o konačnoj objavi, odnosno na razlog koji se odnosio na poštovanje poslovnih tajni proizvođača iz analogne zemlje, nego samo na razlog koji se odnosio na potrebu osiguravanja jednakog postupanja.
- 150 Stoga se mora zaključiti da Vijeće, pozivajući se na razloge iz točke 141. ove presude, u biti poziva Opći sud da te razloge zamijeni onima na koje se Komisija pozivala tijekom ispitnog postupka kako bi odbila zahtjev tužitelja za objavu izračuna uobičajene vrijednosti. Međutim, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, zakonitost akta Unije mora se ocijeniti u skladu s činjeničnim i pravnim elementima koji su postojali na dan kada je taj akt donesen (vidjeti presudu od 3. rujna 2015., *Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Komisija*, C-398/13 P, Zb., EU:C:2015:535, t. 22. i navedenu sudsku praksu), što znači da Opći sud ne može prihvatiti taj poziv (vidjeti u tom pogledu presudu od 12. studenoga 2013., *North Drilling/Vijeće*, T-552/12, EU:T:2013:590, t. 25.).
- 151 Osim toga, povreda prava obrane tijekom upravnog postupka, koju tužitelj navodi u ovom prigovoru, može za posljedicu imati poništenje antidampinške uredbe. Stoga se ta povreda ne može ispraviti tako da Opći sud samo razmotri razloge koji mogu opravdati odluku koja predstavlja navodnu povredu. Takvo razmatranje ograničeno je na sudski nadzor istaknutih razloga te ne može zamijeniti punu istragu slučaja u okviru upravnog postupka na temelju ocjene posebnih okolnosti slučaja od strane nadležnih tijela. Osim toga, činjenica da je tužitelj razloge na koje se institucije pozivaju pred Općim sudom prvi put doznao u ovom tužbenom postupku znači da nije u položaju u kojem bi bio da je mogao podnijeti svoje primjedbe tijekom ispitnog postupka (vidjeti u tom pogledu i po analogiji presudu od 25. listopada 2011., *Solvay/Komisija*, C-110/10 P, Zb., EU:C:2011:687, t. 51.). Posljedično, Opći sud nikako ne može na temelju razloga na kojima se nije zasnivalo odbijanje objave tužitelju izračuna uobičajene vrijednosti utvrditi jesu li prava obrane u predmetnom slučaju povrijeđena.
- 152 Stoga, Opći sud za ocjenu postojanja povrede prava obrane u predmetnom slučaju može uzeti u obzir samo argumente koji podupiru jedini razlog na koji se Komisija pozivala tijekom ispitnog postupka. S druge strane, kako je navedeno u točki 81. ove presude, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da postojanje nepravilnosti u pogledu prava obrane može kao posljedicu imati poništenje pobijane uredbe samo ako se ne može u potpunosti isključiti da bi ishod upravnog postupka bio drukčiji da nije bilo te nepravilnosti. Prema tome, u slučaju zaključka da Komisija nije mogla svoje odbijanje da tužitelju

objavi izračun uobičajene vrijednosti opravdati potrebom osiguravanja jednakog postupanja, trebat će razmotriti je li tu objavu morala odbiti na temelju jednog ili više razloga na koje se Vijeće poziva u predmetnom postupku, tako da se drukčiji ishod postupka mora isključiti.

- 153 Kao četvrto, mora se, stoga, razmotriti može li, u okolnostima predmetnog slučaja, potreba za osiguravanjem jednakog postupanja prema drugim proizvođačima izvoznicima u uzorku opravdati odbijanje objave tužitelju izračuna uobičajene vrijednosti.
- 154 U tom se pogledu mora istaknuti, kako je navedeno u točki 128. ove presude, da je tužitelj i tijekom ispitnog i tijekom predmetnog postupka naveo, osobito, da je u pogledu izračuna uobičajene vrijednosti stavljen u položaj koji je bio objektivno drukčiji od položaja drugih proizvođača izvoznika, na temelju dopuštenja proizvođača iz analogne zemlje koje se odnosilo isključivo na tužitelja.
- 155 S druge strane, tužitelj ne osporava da mu se izračuni uobičajene vrijednosti nisu mogli priopćiti dok proizvođač iz analogne zemlje nije dopisom od 18. ožujka 2013. dopustio Komisiji da podatke koje joj je dostavio objavi tužitelju. Osobito, sadržaj spisa ne pokazuje da je tužitelj zatražio tu objavu prije navedenog dopisa.
- 156 Kako je navedeno u točki 95. ove presude, prilikom kombinirane primjene članaka 19. i 20. osnovne uredbe, institucije moraju osigurati poštovanje načela dobre uprave, utvrđeno člankom 41. stavkom 2. Povelje o temeljnim pravima, u skladu s kojim svaka osoba ima pravo, među ostalim, da institucije Unije obrađuju njezin predmet nepristrano (vidjeti u tom pogledu i po analogiji presudu od 11. srpnja 2013., Ziegler/Komisija, C-439/11 P, Zb., EU:C:2013:513, t. 155.). U skladu s ustaljenom sudskom praksom, opće načelo jednakog postupanja zabranjuje da se u sličnim situacijama različito postupi te da se u različitim situacijama jednako postupi, osim ako je takvo postupanje objektivno opravdano (vidjeti presudu od 25. listopada 2011., CHEMK i KF/Vijeće, T-190/08, Zb., EU:T:2011:618, t. 65. i navedenu sudsku praksu).
- 157 U kontekstu primjene odredbi osnovne uredbe, institucije Unije moraju poštovati načelo jednakog postupanja u pogledu zainteresiranih stranaka (vidjeti presudu od 13. rujna 2013., Cixi Jiangnan Chemical Fiber i dr./Vijeće, T-537/08, EU:T:2013:428, t. 45. i navedenu sudsku praksu). To se opće načelo osobito konkretizira u okviru članka 9. stavka 5. osnovne uredbe, kojim se zahtijeva da se antidampinška pristojba, u odgovarajućim iznosima u svakom pojedinačnom slučaju, uvodi na nediskriminacijskoj osnovi na uvoze proizvoda, bez obzira na njihovo podrijetlo.
- 158 Međutim, u skladu s tom sudskom praksom, ako različito postupanje prema izvozu s obzirom na naplatu antidampinške pristojbe ima pravni temelj u osnovnoj uredbi, tada je različito postupanje objektivno opravdano, što znači da se ne može smatrati povredom načela jednakog postupanja (vidjeti u tom pogledu presudu od 12. rujna 2002., Europe Chemi-Con (Deutschland)/Vijeće, T-89/00, Zb., EU:T:2002:213, t. 57. i navedenu sudsku praksu). Općenito, razlika u postupanju temelji se na objektivnom i razumnom mjerilu kada se odnosi na pravno dopušten cilj kojem teži dotično zakonodavstvo i kada je ta razlika proporcionalna cilju koji se želi postići različitim postupanjem (vidjeti presudu od 22. svibnja 2014., Glatzel, C-356/12, Zb., EU:C:2014:350, t. 43. i navedenu sudsku praksu).
- 159 U tom pogledu, prvo treba istaknuti da, kako tužitelj navodi, relevantne odredbe osnovne uredbe ne podupiru argument koji je Komisija iznijela u dopisivanju elektroničkom poštom između 18. i 21. ožujka 2013., u skladu s kojim se povjerljivost dijela podataka nije mogla zanemariti u odnosu na određenu zainteresiranu stranku.
- 160 Tako, kao prvo, iz teksta članka 19. stavka 5. osnovne uredbe ne proizlazi da se dopuštenje osobe koja je pružila podatke – potrebno za objavu svih podataka na koje se odnosi zahtjev za povjerljivo postupanje – nije moglo dati jednom ili većem broju određenih zainteresiranih stranaka.

- 161 Nadalje, iz razloga za povjerljivost koji su kao primjer navedeni u članku 19. stavku 1. osnovne uredbe proizlazi da se u okviru ocjene povjerljive prirode podataka koji su pruženi u antidampinškom ispitnom postupku može uzeti u obzir i položaj osobe koja je pružila podatke i položaj zainteresiranih stranaka kojima se mogu objaviti. Osobito, jedan od razloga navedenih u toj odredbi – da bi objava podataka davala znatne komparativne prednosti konkurentu – znači da je potrebno ocijeniti, s jedne strane, tržišni položaj osoba na koje objava može nepovoljno utjecati te, s druge strane, tržišni položaj zainteresiranih stranaka kojima ta objava može koristiti, čime bi se narušilo tržišno natjecanje.
- 162 Opći sud je na toj osnovi već zaključio da Komisija, imajući u vidu konkretne okolnosti slučaja, primjerice ograničen broj društava koja posluju na tržištu te činjenicu da osoba koja podnosi zahtjev vrlo dobro poznaje tržište, ne smije objaviti poslovno osjetljive podatke koji mogu ugroziti društvo koje ih je pružilo (vidjeti u tom pogledu presudu Ajinomoto i NutraSweet/Vijeće, točka 94. *supra*, EU:T:1997:209, t. 86.).
- 163 Točno je, kako su institucije istaknule na raspravi, da se razlozi navedeni u članku 19. stavku 1. osnovne uredbe odnose na zaštitu podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu, koji su povjerljivi po svojoj prirodi te koji se načelno ne objavljuju (vidjeti u tom pogledu presudu od 7. svibnja 1991., Nakajima/Vijeće, C-69/89, Zb., EU:C:1991:186, t. 112., i presudu Hangzhou Duralamp Electronics/Vijeće, točka 94. *supra*, EU:T:2013:369, t. 115.).
- 164 Međutim, iz teksta članka 19. stavka 1. osnovne uredbe ne proizlazi da zaštita takvih podataka podrazumijeva načelno isključenje svake mogućnosti objave tih podataka te, stoga, svake ocjene konkretnog položaja zainteresirane stranke koja zahtijeva pristup tim podacima. Kako je navedeno u točki 94., iz sudske prakse proizlazi da obveza institucija da osiguraju povjerljivo postupanje s podacima koji predstavljaju poslovnu tajnu ne može drugim zainteresiranim strankama, osobito izvoznicima, oduzeti postupovna jamstva predviđena člankom 20. osnovne uredbe, niti može pravima koja imaju na temelju tih odredbi oduzeti njihov sadržaj (vidjeti u tom pogledu presudu Timex/Vijeće i Komisija, točka 94. *supra*, EU:C:1985:119, t. 29., i presudu Zhejiang Harmonic Hardware Products/Vijeće, točka 94. *supra*, EU:T:2011:639, t. 59.). Nadalje, u točki 105. ove presude naglašava se da je u tekstu članka 20. stavka 4. osnovne uredbe predviđeno da se konačna objava daje „vodeći računa o zaštiti povjerljivih podataka”. Treba istaknuti da ta formulacija daje Komisiji određenu diskreciju pri određivanju najprikladnijeg načina pomirbe prava zainteresiranih stranaka na objavu i povjerljivosti određenih podataka.
- 165 Tumačenje koje institucije predlažu ne nalazi svoj temelj ni u sudskoj praksi o zaštiti poslovnih tajni. U skladu s tom sudskom praksom, zaštita poslovnih tajni opće je načelo prava Unije (vidjeti presudu od 29. ožujka 2012., Interseroh Scrap i Metals Trading, C-1/11, Zb., EU:C:2012:194, t. 43. i navedenu sudsku praksu). Iz te sudske prakse također proizlazi da je očuvanje poštenog tržišnog natjecanja važan javni interes čija zaštita može opravdati odbijanje objave podataka koji otkrivaju poslovne tajne (vidjeti u tom pogledu i po analogiji presudu od 14. veljače 2008., Varec, C-450/06, Zb., EU:C:2008:91, t. 51.). Međutim, iako iz tih načela slijedi da upravno tijelo ili sud mora imati ovlast odbiti objavu podataka koji bi naštetili tim interesima, čak i tako da ti interesi dobiju prednost pred pravima obrane stranaka zainteresiranih za tu objavu, to ne znači da to tijelo ili sud mora, iz tih razloga, odbiti objavu u svim okolnostima. Upravo suprotno, Sud je već presudio da se interesi koji su zaštićeni posebnim pravilima o poslovnim tajnama, ako narav postupka to zahtijeva, moraju odvagnuti u odnosu na prava obrane zainteresiranih stranaka tog postupka (vidjeti u tom pogledu i po analogiji presudu Varec, EU:C:2008:91, t. 43. i 51.). Kako je navedeno u točki 94. ove presude, to je slučaj u antidampinškom ispitnom postupku poput predmetnog, što znači da, čak i kada se radi o podacima koji predstavljaju poslovnu tajnu, Komisija ne može imati apsolutnu obvezu da odbije njihovu objavu bez ocjene konkretnih okolnosti slučaja te, osobito, konkretnog položaja dotične zainteresirane stranke.
- 166 Osobito, što se tiče cilja da se izbjegne narušavanje tržišnog natjecanja na predmetnim tržištima, na koji su se institucije pozivale na raspravi – iako činjenica da poduzetnici posjeduju podatke o konkurentu koji predstavljaju poslovnu tajnu, poput onih o cijenama ili prodaji, može u određenoj

mjeri smanjiti ili ukloniti nesigurnost u pogledu funkcioniranja tržišta, posljedica čega može biti slabljenje tržišnog natjecanja između poduzetnika – takve posljedice ovise o konkretnim okolnostima slučaja (vidjeti u tom pogledu presudu od 4. lipnja 2009., T-Mobile Netherlands i dr., C-8/08, Zb., EU:C:2009:343, t. 33. i navedenu sudsku praksu).

- 167 Suprotno tvrdnjama koje su institucije iznijele na raspravi, diskrecija koju Komisija ima u pogledu pomirbe prava zainteresiranih stranaka na pristup podacima i zaštite povjerljivih podataka nije ograničena ako je dotična zainteresirana stranka proizvođač izvoznik kojem nije odobren MET, kao što je tužitelj. Kako je sam tužitelj priznao na raspravi, točno je da se proizvođač izvoznik kojem MET nije odobren ne može na povredu prava obrane osnovano pozivati isključivo zato što mu izračuni uobičajene vrijednosti nisu objavljeni ako je prikrivanje tih izračuna bilo opravdano potrebom da se zaštiti povjerljivost poslovnih tajni proizvođača iz analogne zemlje. Međutim, te pojedinosti položaja proizvođača izvoznika sa sjedištem u zemlji bez tržišnog gospodarstva, a kojemu nije odobren MET, ne mogu opravdati da se prema njemu, u pogledu prava obrane, postupa na drukčiji način nego prema drugoj zainteresiranoj stranci. Osobito, zahtjev takvog proizvođača izvoznika, kao i bilo koje zainteresirane stranke, za objavu tih izračuna ne može se načelno odbiti bez provjere konkretnih okolnosti slučaja, samo zato što bi mogućnost te objave stvorila „sustavnu neravnotežu” u odnosima između Komisije i poduzetnika koji sudjeluju u ispitnom postupku, kao što su, osobito, proizvođači kojima MET nije odobren i proizvođač iz analogne zemlje.
- 168 Naposljetku, iako iz teksta članka 20. stavaka 2. do 4. osnovne uredbe proizlazi da su institucije obvezne svim zainteresiranim strankama dati konačnu objavu o osnovnim činjenicama i razmatranjima na kojima se temelje antidampinške mjere, ne proizlazi da institucije ne mogu određenoj zainteresiranoj stranci koja to zatraži dati podatke izostavljene u toj konačnoj objavi, opravdavajući to činjenicom da sve zainteresirane stranke moraju imati pristup tim podacima. Osim toga, kako je tužitelj istaknuo na raspravi, iz sadržaja spisa proizlazi da konačna objava sadržava opći dio, koji se mora priopćiti svim zainteresiranim strankama, i posebni dio, koji se odnosi na određena pitanja koja se tiču odnosne zainteresirane stranke. Tako su, primjerice, u dokumentu o konačnoj objavi koji je poslan tužitelju, kako je navedeno u točki 133. ove presude, tužitelju priopćeni izračuni koji su se odnosili na izvozne cijene za svaku pojedinu vrstu proizvoda. Međutim, takvi su se podaci, s obzirom na to da su se odnosili samo na izračun pojedinačne dampinške marže u pogledu tužitelja, mogli uključiti samo u dokument o konačnoj objavi poslan tužitelju, a ne i u dokument o konačnoj objavi poslan drugim kineskim proizvođačima izvoznicima u uzorku, čija je pojedinačna dampinška marža izračunana na temelju njihovih vlastitih izvoznih cijena.
- 169 Osim toga, članak 20. stavci 2. do 4. osnovne uredbe moraju se tumačiti s obzirom na sudsku praksu navedenu u točki 93. ove presude u skladu s kojom zainteresirane stranke u antidampinškom ispitnom postupku moraju institucijama omogućiti da ocijene poteškoće koje tim strankama može uzrokovati izostanak određenog elementa u podacima koji su im stavljani na raspolaganje. *A fortiori*, takva zainteresirana stranka ne može pred sudovima Unije prigovarati da joj određeni podatak nije stavljen na raspolaganje ako, tijekom ispitnog postupka koji je doveo do usvajanja pobijane antidampinške uredbe, nije institucijama podnijela nikakav zahtjev u pogledu tog konkretnog podatka.
- 170 Posljedično, zainteresiranoj stranci nije moguće odbiti objavu podataka koji spadaju pod članak 20. stavke 2. do 4. osnovne uredbe samo zato što bi druge zainteresirane stranke imale jednako pravo pristupiti im, ako te druge zainteresirane stranke nisu podnijele zahtjev u tom pogledu. U svakom slučaju, iz navedenog proizlazi da Komisija mora zahtjeve zainteresirane stranke za pristup povjerljivim podacima ocijeniti s obzirom na konkretan položaj te stranke, neovisno o položaju drugih zainteresiranih stranaka kojima bi ti podaci bili korisni za ostvarivanje njihovih prava obrane.
- 171 Tumačenje suprotno od onog iz točaka 160. do 170. ove presude dovelo bi do načelnog ograničenja podataka koji su dostupni zainteresiranim strankama antidampinškog ispitnog postupka, koje ne bilo spojivo s obvezama koje, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 92. ove presude, proizlaze iz poštovanja prava obrane zainteresiranih stranaka koje se nameće u takvim ispitnim postupcima koji

na te stranke mogu utjecati izravno i pojedinačno te rezultirati štetnim posljedicama za njih. Osobito, u slučajevima poput predmetnog, takvo tumačenje značilo bi da se proizvođaču izvozniku pristup podacima koji se odnose na uobičajenu vrijednost koja se koristila za izračunavanje njegove dampinške marže odbija samo zato što su se ti podaci koristili i za utvrđivanje dampinške marže drugih proizvođača izvoznika. Dakle, rezultiralo bi time da bi se proizvođaču izvozniku, u većini slučajeva, uskratili podaci koji su vjerojatno od iznimne važnosti za njegova prava obrane, s obzirom na utjecaj koji izračun uobičajene vrijednosti ima na izračun njegove dampinške marže.

- 172 Osim toga, nesporno je da je Komisija, u okviru predmetnog ispitnog postupka, proizvođaču iz Unije prenijela podatke koje joj je na povjerljivoj osnovi pružila China Chamber of Commerce of Metals, Minerals & Chemicals Importers & Exporters (CCCMC) (Kineska komora uvoznika i izvoznika metala, minerala i kemikalija), na temelju posebnog odobrenja potonje. Argument Vijeća da ti podaci nisu za tog proizvođača bili povjerljivi po svojoj prirodi zato što se njihov sadržaj odnosio na njegovo trgovačko društvo, te je bio koristan za obranu njegovih interesa, potvrđuje relevantnost tog primjera. Potonji ide u prilog tumačenju iz točaka 160. do 170. ove presude u skladu s kojim se mogućnost objave povjerljivih podataka određenoj zainteresiranoj stranci, na temelju posebnog odobrenja osobe koja ih je pružila, ne može isključiti ako Komisija – nakon što je interese koji štite povjerljivost odvagnula u odnosu na prava obrane odnosne stranke – mora zaključiti da je prikladno objaviti ih.
- 173 U predmetnom slučaju, zbog razloga navedenih u točkama 159. do 172. ove presude, činjenica, koju Komisija navodi, da izračuni uobičajene vrijednosti nisu korišteni samo za utvrđivanje tužiteljeve dampinške marže, nego i dampinške marže drugih kineskih proizvođača izvoznika u uzorku, ne može sama po sebi opravdati odbijanje te objave.
- 174 S jedne strane, ostvarenje tužiteljevih prava obrane time se u biti uvjetuje ostvarenjem prava obrane drugih kineskih proizvođača izvoznika u uzorku, što, kako proizlazi iz točke 171. ove presude, predstavlja ograničenje tih prava obrane te je suprotno i tekstu i svrsi članaka 19. i 20. osnovne uredbe.
- 175 Tom tumačenju u prilog ide argument Vijeća da bi objava izračuna uobičajene vrijednosti samo tužitelju, a ne i drugim kineskim proizvođačima izvoznicima u uzorku, imala učinak davanja tužitelju znatne komparativne prednosti u odnosu na te proizvođače, u smislu članka 19. stavka 1. osnovne uredbe. Tim se argumentom u biti navodi da članak 19. stavak 1. osnovne uredbe dopušta institucijama da odbiju zainteresiranoj stranci objaviti podatke samo zato što druge zainteresirane stranke, koje su mu konkurenti te su im ti podaci potrebni da bi obranile svoje interese, ne mogu pristupiti tim podacima. Komisija bi tako imala pravo odbiti objavu podataka čak i ako materijal u njezinu posjedu ne bi pokazivao da podaci zainteresiranoj stranci daju znatne prednosti koje mogu utjecati na tržišno natjecanje na tržištu kojeg se taj podatak tiče, kao što je, u predmetnom slučaju, indijsko tržište. Komisija bi se također mogla pozivati na komparativne prednosti koje se zainteresiranoj stranci daju na tržištu Unije u odnosu na druge proizvođače izvoznike kojima ti podaci trebaju da bi obranili svoje interese. Stoga, taj argument potvrđuje da institucije osnovnu uredbu tumače na način da se prava obrane zainteresiranih stranaka mogu načelno ograničiti, ovisno o mogućnosti koju u pogledu ostvarivanja svojih prava obrane imaju druge zainteresirane stranke, a to se tumačenje, iz razloga navedenih u točkama 171. i 174. ove presude, ne može prihvatiti.
- 176 S druge strane, mora se istaknuti da je antidampinška pristojba tim proizvođačima izvoznicima, kao i tužitelju, nametnuta na temelju pojedinačno utvrđene dampinške marže, u skladu s člankom 2. stavkom 11. osnovne uredbe. Stoga, kako je Komisija navela u dopisu elektroničke pošte od 21. ožujka 2013., informacije o izračunima uobičajene vrijednosti izvršenima na temelju podataka koje je pružio proizvođač iz analogne zemlje odnose se na sve proizvođače izvoznike. Međutim, kako su institucije potvrdile na raspravi, drugi kineski proizvođači izvoznici u uzorku nisu podnijeli zahtjev da im se objave izračuni uobičajene vrijednosti. Posljedično, kako proizlazi iz točaka 169. i 170. ove presude, protiv tužitelja se nikako nije moguće pozivati na pravo tih potonjih proizvođača na pristup podacima.

- 177 Osim toga, mora se zaključiti da, kako tužitelj ističe, činjenica da je proizvođač iz analogne zemlje tužitelju dao dopuštenje za pristup podacima prvonavedenog, na kojima su se temeljili izračuni uobičajene vrijednosti, objektivno mijenja situaciju u pogledu povjerljivosti tih izračuna u usporedbi s drugim kineskim proizvođačima izvoznicima u uzorku.
- 178 Nesporno je da drugi kineski proizvođači izvoznici u uzorku, za razliku od tužitelja, nisu od proizvođača iz analogne zemlje dobili dopuštenje za pristup podacima koje je potonji pružio Komisiji za izračun uobičajene vrijednosti. Iz teksta članka 19. stavka 5. osnovne uredbe proizlazi da institucije, bez tog dopuštenja, ne smiju objaviti podatke u pogledu kojih je osoba koja ih je pružila zatražila povjerljivo postupanje. Suprotno tomu, kako je navedeno u točkama 164. do 168. ove presude, iz teksta članka 19. stavka 1. i članka 20. stavka 4. osnovne uredbe, tumačenih s obzirom na sudsku praksu, proizlazi da institucije, čak i kada su podaci povjerljivi, te predstavljaju poslovnu tajnu, imaju određenu razinu diskrecije koja zahtijeva, osobito, balansiranje interesa zaštićenih tom povjerljivošću u odnosu na prava obrane zainteresiranih stranaka koje traže objavu tih podataka. Točno je da dopuštenje proizvođača iz analogne zemlje ne daje tužitelju, suprotno njegovim tvrdnjama, automatsko pravo pristupa podacima koje je zatražio. Unatoč tomu, za razliku od drugih kineskih proizvođača izvoznika u uzorku, tužitelj je u najmanju ruku imao, na temelju tog dopuštenja, pravo da se njegov zahtjev razmotri odvagivanjem njegovih prava obrane u odnosu na interese zaštićene povjerljivošću traženih podataka, kako bi se ocijenilo je li taj zahtjev osnovan.
- 179 Argumenti kojima institucije osporavaju opseg navedenog dopuštenja ne dovode u pitanje taj zaključak.
- 180 Prije svega, irelevantna je činjenica da se dopuštenje proizvođača iz analogne zemlje odnosilo, po definiciji, na podatke koje je pružio Komisiji, a ne na izračune uobičajene vrijednosti utvrđene na temelju tih podataka. Kako je sam tužitelj naveo u replici, očuvanje povjerljivosti izračuna uobičajene vrijednosti tijekom ispitnog postupka ovisi o povjerljivosti podataka koje je pružio proizvođač iz analogne zemlje, a na kojima se ti izračuni temelje. Tako Komisija u dopisivanju elektroničkom poštom između 18. i 21. ožujka 2013. nije pravila nikakvu razliku između povjerljivosti tih izračuna i povjerljivosti podataka na kojima su se isti temeljili kako bi odbila tužiteljev zahtjev za objavu tih izračuna (vidjeti točke 38. i 138. ove presude). Osim toga, Komisija je, čak i u fazi priopćenja konačne objave, izričito navela da je izračune uobičajene vrijednosti prikrila zbog potrebe za zaštitom povjerljivosti podataka koje je pružio proizvođač iz analogne zemlje (vidjeti točku 133. ove presude).
- 181 Nadalje, mora se odbiti i argument institucija u skladu s kojim dopuštenje osobe koja je pružila podatke na povjerljivoj osnovi (o čemu govori članak 19. stavak 5. osnovne uredbe) ne može imati utjecaj u pogledu podataka koji su povjerljivi po svojoj prirodi. Kako proizlazi iz točaka 139. i 143. ove presude, to tumačenje opsega dopuštenja proizvođača iz analogne zemlje ne počiva na pretpostavci na kakvu se Komisija pozivala u dopisivanju elektroničkom poštom između 18. i 21. ožujka 2013. te je, u biti, nespojivo s potonjom. Stoga, institucije tim argumentom zapravo pozivaju Opći sud da njihovo tumačenje zamijeni onim koje je Komisija zagovarala tijekom ispitnog postupka, što Opći sud, iz razloga navedenih u točkama 150. i 151. ove presude, ne može prihvatiti.
- 182 U svakom slučaju, čak i da je Komisija tijekom ispitnog postupka smatrala da dopuštenje proizvođača iz analogne zemlje nije imalo utjecaj u pogledu podataka koji su povjerljivi po svojoj prirodi, takvo stajalište se ne bi moglo prihvatiti.
- 183 Iz teksta članka 19. stavka 5. osnovne uredbe proizlazi da se dopuštenje o kojem se govori u toj odredbi odnosi na sve podatke za koje je podnesen zahtjev za povjerljivo postupanje, a ne samo na podatke u pogledu kojih se takvo postupanje smatralo opravdanim, o kojima govori članak 19. stavak 1. osnovne uredbe.

- 184 To tumačenje podupire činjenica da, u skladu s člankom 19. stavkom 3. osnovne uredbe, jedini zaključak koji tijela mogu po službenoj dužnosti donijeti na temelju neopravdanog zahtjeva za povjerljivo postupanje, koje dotična osoba ne želi povući, jest da se dotični podaci ne bi trebali koristiti. Stoga, čak i u tim okolnostima, nedostatak dopuštenja dotične osobe zabranjuje objavu tih podataka.
- 185 Prema tome, suprotno tumačenju koje predlažu institucije, dopuštenje o kojem govori članak 19. stavak 5. osnovne uredbe zapravo se primjenjuje na širi raspon podataka od onih o kojima govori članak 19. stavak 1. osnovne uredbe.
- 186 Osim toga, razlika koja se u članku 19. stavku 1. osnovne uredbe pravi između podataka koji su povjerljivi po svojoj prirodi i podataka koji su povjerljivi na temelju posebnog zahtjeva pružatelja tih podataka ne može imati učinak koji joj tijela daju. Točno je da se može tumačiti na način da nadležna tijela prvonavedenu kategoriju mogu štiti čak i ako nema posebnog zahtjeva u tom pogledu. Međutim, ta kategorija podataka koji su povjerljivi po svojoj prirodi može uključivati i podatke u pogledu kojih je njihov pružatelj podnio poseban zahtjev za povjerljivo postupanje.
- 187 Točno je da, osobito uzimajući u obzir načelo zaštite poslovnih tajni navedeno u točki 165. ove presude, povjerljivost podataka koji su povjerljivi po svojoj prirodi u biti ovisi o objektivnoj ocjeni tog pitanja koju provede nadležno tijelo, što znači da postojanje zahtjeva za povjerljivo postupanje ne mora biti odlučujuće. Međutim, iz toga se ne može *a contrario* zaključiti da je dopuštenje pružatelja tih podataka irelevantno za odluku nadležnog tijela o tome hoće li ih objaviti. Iz točaka 164. do 168. ove presude proizlazi da se, u određenim slučajevima, objava takvih podataka, koji su povjerljivi po svojoj prirodi, ne može isključiti. U tim okolnostima, činjenica da je pružatelj podataka dao dopuštenje za njihovu objavu svakako je značajna jer, kako je navedeno u točki 178. ove presude, iz članka 19. stavka 5. osnovne uredbe proizlazi da institucije dotične podatke mogu otkriti samo ako je takvo dopuštenje dano.
- 188 Tom tumačenju ide u prilog tekst članka 6. stavka 5. Sporazuma o antidampingu, koji je sadržajno prenesen u članku 19. osnovne uredbe, u skladu s kojim se dopuštenje koje je pružatelj povjerljivih podataka dao tijelima koja provode ispitni postupak odnosi i na podatke koji su povjerljivi po svojoj prirodi i na podatke „koj[e] stranke u [ispitnom] postupku daju kao povjerljiv[e]”. U tom pogledu, treba podsjetiti da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, u okviru provedbe pravila WTO-a, prednost međunarodnih sporazuma koje je Europska unija sklopila u odnosu na sekundarno zakonodavstvo Unije zahtijeva da se potonje što je više moguće tumači u skladu s tim sporazumima (vidjeti presudu od 10. studenoga 2011., X i X BV, C-319/10 i C-320/10, EU:C:2011:720, t. 44. i navedenu sudsku praksu). Ta se sudska praksa osobito primjenjuje na slučajeve koji se odnose na antidamping u kojima je utvrđeno da je sporna odredba osnovne uredbe usvojena kako bi se provela posebna obveza preuzeta na temelju Sporazuma o antidampingu (vidjeti u tom pogledu presudu Nakajima/Vijeće, točka 163. *supra*, EU:C:1991:186, t. 29. do 31., i presudu od 9. siječnja 2003., Petrotub i Republica/Vijeće, C-76/00 P, Zb., EU:C:2003:4, t. 55 do 57.).
- 189 Suprotno tvrdnji koju je Vijeće iznijelo na raspravi, primjenu te sudske prakse u pogledu tumačenja članka 19. osnovne uredbe s obzirom na odredbe članka 6. stavka 5. Sporazuma o antidampingu ne dovodi u pitanje presuda od 16. srpnja 2015., Komisija/Rusal Armenal (C-21/14 P, Zb., EU:C:2015:494). Iz točaka 47. do 53. te presude proizlazi da je Sud samo zaključio da je zakonodavac Unije člankom 2. stavkom 7. osnovne uredbe izvršio svoju regulatornu nadležnost zauzevši pristup specifičan pravnom poretku Unije te da se, stoga, ne može utvrditi da je zakonodavac Unije usvajanjem te odredbe namjeravao osigurati provedbu posebnih obveza iz članka 2. Sporazuma o antidampingu (presuda Komisija/Rusal Armenal, EU:C:2015:494, t. 47. do 53.). Suprotno tomu, Sud u toj presudi nije odlučio je li člankom 19. osnovne uredbe ostvarena želja da se zadrži pristup specifičan pravnom poretku Unije, različit od onog iz Sporazuma o antidampingu.

- 190 Iz samog teksta stavaka 1. i 5. članka 19. osnovne uredbe, u kojima je prenesen tekst članka 6. stavka 5. Sporazuma o antidampingu, slijedi da je zakonodavac Unije u tim odredbama izrazio svoju namjeru da provede posebne obveze koje proizlaze iz Sporazuma o antidampingu. Činjenica da je zakonodavac Unije odlučio usvojiti drukčiju strukturu od one iz članka 6. stavka 5. Sporazuma o antidampingu, osobito time što je dva dijela tog članka prenio u dva različita stavka članka 19. osnovne uredbe, sama po sebi ne znači da je zakonodavac Unije namjeravao zauzeti pristup specifičan pravnom poretku Unije, različit od onog iz Sporazuma o antidampingu. Ta je odluka spadala u okvir diskrecije koju je zakonodavac Unije imao prilikom provedbe obveza iz članka 6. stavka 5. Sporazuma o antidampingu, tako da ne može spriječiti da se članak 19. stavci 1. i 5. osnovne uredbe tumače s obzirom na odredbe Sporazuma o antidampingu.
- 191 Naposljetku, kako god da se tumači, ne može se prihvatiti ni argument institucija da dopuštenje koje je tužitelju dao proizvođač iz analogne zemlje nije predstavljalo objektivan kriterij u smislu sudske prakse navedene u točki 158. ove presude, nego subjektivan kriterij zainteresirane stranke, te da, stoga, nije bilo dostatno opravdanje razlike u postupanju. S jedne strane, tim se argumentom u biti navodi da dopuštenje proizvođača iz analogne zemlje ne može promijeniti objektivno povjerljivu prirodu podataka koje je pružio, zbog činjenice da predstavljaju poslovnu tajnu, što se, iz razloga navedenih u točkama 180. do 190. ove presude, ne može prihvatiti.
- 192 S druge strane te u svakom slučaju, taj se argument mora odbiti kao neosnovan čak i ako su institucije tim argumentom htjele istaknuti da proizvođač iz analogne zemlje dopuštenje nije dao na temelju svoje objektivne ocjene povjerljive prirode predmetnih podataka u odnosu na tužitelja, nego na temelju svojeg subjektivnog odnosa s njim, kao poslovnog partnera. Kako proizlazi iz teksta članka 19. stavka 5. osnovne uredbe, razlozi zbog kojih je pružatelj povjerljivih podataka dao dopuštenje predviđeno tom odredbom ne određuju opseg tog dopuštenja. Kako je navedeno u točki 178. ove presude, ta odredba obvezuje institucije da, neovisno o okolnostima, odbiju objaviti te podatke ako takvo dopuštenje nije dano. Jedini uvjet koji je tom odredbom predviđen u pogledu dopuštenja je da mora biti posebno, odnosno izričito. Stoga, čak i ako je proizvođač iz analogne zemlje u predmetnom slučaju dopustio tužitelju pristup podacima koje je pružio Komisiji na temelju svojeg poslovnog partnerstva s njim, to ne znači da se za to dopuštenje ne može smatrati da tužitelja stavlja u objektivno drukčiji položaj u odnosu na druge kineske proizvođače izvoznike u uzorku. Suprotno argumentu Vijeća, tužitelja se ne može kritizirati zato što, pozivajući se na dopuštenje za pristup povjerljivim podacima koje je proizvođač iz analogne zemlje isključivo njemu dao na temelju njihova poslovnog partnerstva, želi dovesti u pitanje takozvanu „sustavnu ravnotežu” koja je, kako Vijeće tvrdi, uspostavljena osnovnom uredbom.
- 193 Stoga, iz svega navedenog slijedi da se Komisija neopravdano pozivala na potrebu za poštovanjem načela jednakog postupanja kako bi odbila tužiteljev zahtjev za objavu izračuna uobičajene vrijednosti. Stoga se mora zaključiti da je Komisija donijevši takvu odluku povrijedila tužiteljeva prava obrane. Kako je navedeno u točki 136. ove presude, nije sporno da su ti izračuni u predmetnom slučaju predstavljali osnovna razmatranja u smislu članka 20. stavka 2. osnovne uredbe, koji su se mogli objaviti tužitelju kako bi bio u mogućnosti djelotvorno iznijeti svoje stajalište u tom pogledu prije usvajanja konačnih mjera. Stoga, neosnovanost razloga na temelju kojeg je Komisija odbila pristup tim izračunima predstavlja, sama po sebi, povredu tih prava koja se, iz razloga navedenih u točkama 150. i 151. ove presude, ne može ispraviti postojanjem drugih razloga za odbijanje, poput onih na koje se institucije pozivaju u predmetnom postupku.
- 194 Međutim, kao peto, potrebno je, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 81. ove presude, provjeriti je li, kako tužitelj tvrdi, postojala mogućnost da bi upravni postupak imao drukčiji ishod da nije bilo nepravilnosti navedene u točki 193. ove presude, što bi značilo da je ista konkretno utjecala na njegova prava obrane. U tom se pogledu mora podsjetiti da tužitelj ne mora dokazati da bi odluka institucija bila drukčija, nego samo da se takva mogućnost ne može u potpunosti isključiti jer bi se

mogao bolje braniti da nije bilo postupovne pogreške (presuda Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, točka 62. *supra*, EU:C:2009:598, t. 81. i 94., i presuda Vijeće i Komisija/Interpipe Niko Tube i Interpipe NRTP, točka 81. *supra*, EU:C:2012:78, t. 78. i 79.).

- 195 U predmetnom slučaju, tužitelj u tom pogledu ističe da bi postupak bez nepravilnosti utvrđene u točki 193. ove presude imao drukčiji ishod jer bi on mogao detaljno proučiti utvrđenja i oblikovati primjedbe na izračune. Nadalje, tužitelj tvrdi da je mogao otkriti pogreške i odrediti potrebne prilagodbe pored onih koje su zahtijevane.
- 196 Uvodno treba razmotriti je li Komisija ipak bila obvezna odbiti zahtjev tužitelja za objavu izračuna uobičajene vrijednosti na temelju jednog ili više razloga na koje se institucije pozivaju u predmetnom postupku, a koji su navedeni u točkama 142. i 143. ove presude. Kako je Sud već zaključio, mogućnost da bi ishod postupka bio drukčiji da nije bilo nepravilnosti kakva je utvrđena u točki 193. ove presude mora se isključiti ako su odredbe osnovne uredbe Komisiji u svakom slučaju zabranjivale da odobri tužiteljev zahtjev (vidjeti u tom pogledu i po analogiji presudu Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, točka 62. *supra*, EU:C:2009:598, t. 109.). Drugim riječima, potrebno je utvrditi je li Komisija, neovisno o neosnovanosti razloga koji se temelji na jednakom postupanju na koji se Komisija poziva u ovom predmetu, svakako morala odbiti tužiteljev zahtjev za objavu izračuna uobičajene vrijednosti, bilo zato što su predstavljali interni dokument u smislu članka 19. stavka 5. osnovne uredbe, bilo zato što su bili povjerljivi po svojoj prirodi u smislu stavka 1. tog istog članka.
- 197 Međutim, mora se utvrditi da to ovdje nije slučaj.
- 198 S jedne strane, mora se istaknuti da članak 19. stavak 5. osnovne uredbe dopušta institucijama da objave interne dokumente ako je njihova objava izričito predviđena tom uredbom. Osobito, s obzirom na cilj, utvrđen sudskom praksom navedenom u točki 94. ove presude, da se zahtjev u pogledu povjerljivosti pomiri s pravom zainteresiranih stranaka na pristup podacima, mora se zaključiti da je objava internih dokumenata izričito predviđena osnovnom uredbom, u smislu te uredbe, ako ti dokumenti sadržavaju osnovna razmatranja u smislu članka 20. stavka 2. osnovne uredbe. U predmetnom slučaju, kako je navedeno u točki 136. ove presude, nesporno je da su izračuni uobičajene vrijednosti predstavljali osnovna razmatranja u smislu članka 20. stavka 2. osnovne uredbe, koja su se mogla objaviti tužitelju. Osim toga, također nije sporno da bi Komisija, kako su institucije priznale na raspravi, bila tužitelju objavila izračune uobičajene vrijednosti da su se temeljili na cijenama koje su se odnosile samo na tužitelja, a da je njemu odobren MET. Posljedično, čak i da je bilo pravno točno te izračune smatrati internim dokumentom u smislu članka 19. stavka 5. osnovne uredbe, to u predmetnom slučaju nikako nije moglo za posljedicu imati da Komisija nije smjela tužitelju objaviti te izračune uobičajene vrijednosti.
- 199 S druge strane, kako je navedeno u točkama 164. i 165. ove presude, ni iz posebnih odredbi osnovne uredbe kojima je cilj zaštititi interese zaštićene pravilima o povjerljivosti podataka koji se koriste u antidampinškom ispitnom postupku, ni iz sudske prakse, ne proizlazi da zaštita podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu zahtijeva načelno isključenje objave tih podataka zainteresiranim strankama, neovisno o okolnostima. Osobito, potrebno je razmotriti konkretan položaj zainteresirane stranke s obzirom na te podatke te, posebice, položaj koji zainteresirana stranka ima na predmetnom tržištu u odnosu na položaj pružatelja podataka. Nadalje, interesi zaštićeni pravilima o poslovnim tajnama moraju se odvagati u odnosu na prava obrane zainteresiranih stranaka.
- 200 Stoga, u predmetnom slučaju, činjenica da su podaci koje je pružio proizvođač iz analogne zemlje predstavljale poslovnu tajnu nije, sama po sebi, dovoljna da bi se smatralo da je Komisija svakako bila obvezna odbiti tužiteljev zahtjev za objavu izračuna uobičajene vrijednosti. Očito je da se taj zaključak ne može dovesti u pitanje argumentom institucija da Komisija, na dan kada je odbila tužiteljev zahtjev za objavu izračuna uobičajene vrijednosti, nije znala točan opseg podataka koje je proizvođač iz analogne zemlje sam priopćio tužitelju. U tom je pogledu dovoljno zaključiti, kako je tužitelj i naglasio na raspravi, da je proizvođač iz analogne zemlje u dopisu od 18. ožujka 2013. (vidjeti točku 35. ove

presude) naveo da je tužitelju sam priopćio podatke za koje je Komisiji dao dopuštenje da ih objavi. Stoga, od tog datuma, ništa nije sprečavalo Komisiju da od tužitelja zahtijeva da je obavijesti o dokumentima koje mu je proizvođač iz analogne zemlje poslao, kako bi ta institucija mogla provjeriti opseg podataka koji su tada bili dostupni tužitelju.

- 201 Uvodno također treba odbiti argument Vijeća da tužitelj, s obzirom na to da nije od službenika za saslušanje tražio da provjeri podatke i izračune koje je Komisija izvršila, ne može dokazati da je postupak mogao imati drukčiji ishod.
- 202 U tom se pogledu mora istaknuti da je u članku 15. Odluke 2012/199, navedene u točki 37. ove presude, predviđeno da, na zahtjev zainteresirane stranke, službenik za saslušanje može razmotriti podatke povjerljive po svojoj prirodi koji ne podliježu sažetom izvještavanju, a u koje ta stranka nema uvid, kako bi provjerio na koji su način službe Komisije nadležne za istragu koristile te podatke. U toj je odredbi nadalje navedeno da službenik za saslušanje obavješćuje zainteresiranu stranku koja je podnijela zahtjev o tome jesu li, prema njegovu mišljenju, podaci koji su joj uskraćeni od značaja za obranu te stranke i kada su od značaja, jesu li istražne službe ispravno obuhvatile te podatke u okviru činjenica i razmatranja na kojima su utemeljile svoje zaključke.
- 203 Međutim, činjenica da tužitelj nije od službenika za saslušanje zatražio provedbu provjere predviđenu člankom 15. Odluke 2012/199 nije relevantna za predmetni slučaj. Kako pokazuje njezin tekst, iznesen u prethodnoj točki, ta se odredba odnosi samo na podatke koji su po svojoj prirodi povjerljivi u odnosu na zainteresiranu stranku koja se obratila službeniku za saslušanje te kojima, iz tog razloga, zainteresirana stranka nema pravo pristupiti. Kako je zaključeno u točki 193. ove presude, Komisija se za opravdanje povjerljivosti izračuna uobičajene vrijednosti u odnosu na tužitelja nije pozivala ni na jedan valjan razlog. U tim okolnostima, tužitelja se ne može kritizirati zato što nije od službenika za saslušanje zatražio provjeru tih izračuna.
- 204 Nadalje, potrebno je razmotriti bi li pristup izračunima uobičajene vrijednosti, u usporedbi s opsegom podataka koji su mu bili dostupni na dan kada mu je odbijen zahtjev za objavu tih izračuna, odnosno 21. ožujka 2013., tužitelju omogućio, kako tvrdi, da podnese dodatne primjedbe, osobito navodeći pogreške ili predlažući nove prilagodbe, na temelju čega je ishod postupka mogao biti drukčiji.
- 205 Kako proizlazi iz točaka 26., 27. i 32. do 34. ove presude, podaci koje je Komisija objavila tijekom ispitnog postupka sadržavali su relativno precizne naznake o metodi koja se koristila za utvrđivanje uobičajene vrijednosti i informacije, za svaku pojedinu vrstu proizvoda, u pogledu tužiteljevih izvoznih prodaja koji su uspoređeni s izračunima uobičajene vrijednosti. Nadalje, kako je navedeno u točki 35. ove presude, proizvođač iz analogne zemlje priopćio je tužitelju interne podatke koje je pružio Komisiji, osobito računovodstvene zapise i detaljne podatke o cijenama na indijskom tržištu, a na kojima je Komisija temeljila svoje izračune uobičajene vrijednosti.
- 206 Na temelju tih elemenata, uzimajući također u obzir financijsko i računovodstveno znanje kojim poduzetnik, kao što je tužitelj, obično raspolaže, on je, načelno, bio u mogućnosti sam izračunati uobičajenu vrijednost i konačni rezultat usporediti s onim do kojeg je Komisija došla na temelju istih podataka. Nadalje, s obzirom na to da su Komisijini izračuni izvoznih prodaja za svaku pojedinu vrstu proizvoda tužitelju priopćeni u dokumentu o konačnoj objavi, tužitelj je mogao u punom opsegu sam izračunati dampinšku maržu za svaku pojedinu vrstu proizvoda, kako je priznao na raspravi.
- 207 Ipak, mora se istaknuti da bi pristupom Komisijinim izračunima uobičajene vrijednosti tužitelj raspolagao sa znatno više informacija što bi mu, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, omogućilo da podnese relevantnije primjedbe od onih koje je podnio.
- 208 Prije svega, jasno je da posjedovanje detaljnih Komisijinih izračuna, a ne samo podataka na temelju kojih su dobiveni, zainteresiranim strankama načelno može omogućiti da podnesu primjedbe koje su korisnije za njihovu obranu. Tako mogu točno provjeriti kako je Komisija koristila navedene podatke

te ih usporediti s vlastitim izračunima, što bi im omogućilo da otkriju moguće greške koje je Komisija napravila, koje bi inače ostale neotkrivene. Osim toga, praksa institucija pokazuje da one same smatraju da su zainteresirane stranke u mogućnosti djelotvorno ostvariti svoja prava obrane ako imaju na raspolaganju detaljne izračune u pogledu utvrđenja dampinške marže. Kako su priznale odgovarajući na pitanje Općeg suda, institucije proizvođačima izvoznicima obično priopćuju detaljne izračune uobičajene vrijednosti ako su izvršeni na temelju internih prodaja tih proizvođača izvoznika. Slično tomu, kako je navedeno u točki 205. ove presude, iako je Komisija, u pogledu tužitelja, zbog povjerljivosti prikrila izračune uobičajene vrijednosti za svaku pojedinu vrstu proizvoda, tužitelju je objavila izračune odgovarajućih izvoznih cijena kada je riječ o vrstama proizvoda.

- 209 Nadalje, mora se istaknuti da je, u konkretnim okolnostima slučaja, činjenica da tužitelj nije imao pristup izračunima uobičajene vrijednosti ograničila njegovu sposobnost podnošenja relevantnih primjedbi u većoj mjeri nego što bi to bio slučaj da je imao pristup tim izračunima.
- 210 Kao prvo, tužitelj je imao vrlo ograničeno vrijeme u kojem je mogao iskoristiti podatke proizvođača iz analogne zemlje. Kako je navedeno u točki 35. ove presude, potonji je Komisiji dopustio da objavi navedene podatke te ih je istodobno priopćio tužitelju 18. ožujka 2013. Nadalje, istog dana, tužitelj je od Komisije zatražio da mu objavi izračune uobičajene vrijednosti. Posljedično, s obzirom na to da je rok koji je Komisija zainteresiranim strankama odredila u skladu s člankom 20. stavkom 5. osnovne uredbe isticao 25. ožujka 2013., tužitelj je imao samo sedam dana da iskoristi podatke proizvođača iz analogne zemlje. Očito je da je tužitelju u tom roku bilo teško rekonstruirati čak i dio izračuna uobičajene vrijednosti, imajući u vidu, kako je sam istaknuo na raspravi, vrlo velik broj vrsta proizvoda koje su uzete u obzir za utvrđenje dampinške marže. U skladu s tužiteljevim neosporenim navodima iz primjedbi od 25. ožujka 2013. na dokument o objavi, taj je broj dosegnuo 1645 (vidjeti točku 40. ove presude). Stoga, da su Komisijini izračuni uobičajene vrijednosti bili tužitelju na vrijeme dostupni, on bi bio u mogućnosti otkriti određene pogreške ili razlike između Komisijinih i vlastitih izračuna ili ih, u najmanju ruku, otkriti u predviđenom roku.
- 211 Kao drugo, kako je tužitelj u biti istaknuo na raspravi, činjenica da u predmetnom slučaju nije imao pristup određenim podacima o metodi izračuna relevantna je za ocjenu je li ishod postupka mogao biti drukčiji da je Komisija objavila izračune uobičajene vrijednosti. Kako je navedeno u točkama 119. i 120. ove presude, tužitelj je 18. ožujka 2013. samo općenito bio upoznat s metodom koja se koristila za izračun uobičajene vrijednosti neusporedivih vrsta proizvoda. Osobito, tada nije znao koje je tržište i koje referentne cijene Komisija koristila za izračun tržišne vrijednosti prilagodbe uobičajene vrijednosti tih vrsta proizvoda koja se morala izvršiti zbog razlika u fizičkim svojstvima između tih vrsta proizvoda i odgovarajućih vrsta proizvoda. Kako je navedeno u točki 120. ove presude, te neusporedive vrste proizvoda predstavljale su (i.) 83 % svih izvoženih vrsta proizvoda koje su uzete u obzir za izračun tužiteljeve dampinške marže te (ii.) više od 40 % ukupnog obujma izvoznih prodaja. Da je tužitelj u svojem posjedu imao izračune uobičajene vrijednosti za svaku pojedinu vrstu proizvoda, mogao bi, u najmanju ruku, podnijeti primjedbe o rezultatima koji su dobiveni tom metodom. Tužitelj bi na taj način mogao, po potrebi, usporediti te rezultate s vlastitim rezultatima koji su dobiveni na temelju druge metode. Tako bi bio u mogućnosti preciznije osporiti metodu koju je Komisija koristila te bi, stoga, postojala veća mogućnost da Komisija njegove primjedbe uzme u obzir, što nije učinila u predmetnom slučaju.
- 212 Naposljetku, kako je sam tužitelj istaknuo na raspravi, on je tijekom ispitnog postupka podnio određene primjedbe na temelju podataka kojima je već raspolagao, od kojih su neke rezultirale izmjenom metode za izračun uobičajene vrijednosti. Kako je navedeno u točkama 45. i 46. ove presude, institucije su upravo na temelju tužiteljevih primjedbi prihvatile da bi trebale, kao prvo, uobičajenu vrijednost u pogledu njegove dampinške marže izračunati na temelju domaće prodaje proizvođača iz analogne zemlje, a ne izračunane uobičajene vrijednosti, te, kao drugo, u pogledu te dampinške marže uzeti u obzir neusporedive vrste proizvoda te tako utvrditi uobičajenu vrijednost za te vrste proizvoda. Stoga je opravdano pretpostaviti da bi tužitelj – da je raspolagao izračunima

uobičajene vrijednosti za vrste proizvoda, što bi, kako je pokazano u točkama 207. do 211. ove presude, predstavljalo znatno proširenje podataka koje je posjedovao – pokušao, koliko bi to bilo moguće, djelotvorno upotrijebiti te podatke kako bi ostvario svoja prava obrane.

- 213 Stoga se, zbog svih razloga navedenih u točkama 207. do 212. ove presude, ne može isključiti da je ishod postupka mogao biti drukčiji da je prihvaćen tužiteljev zahtjev za objavu izračuna uobičajene vrijednosti.
- 214 Taj se zaključak ne može dovesti u pitanje argumentima koje su institucije iznijele. Prije svega, mora se istaknuti da se institucije ne mogu pozivati na točku 81. presude Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, točka 62. *supra* (EU:C:2009:598), u prilog argumentu da je tužitelj bio dužan dokazati da je ishod postupka mogao biti drukčiji da je imao pristup izračunima uobičajene vrijednosti. Točno je da je Sud u točki 81. presude Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, točka 62. *supra* (EU:C:2009:598), ponovio načelo da je tužitelj dužan dokazati da je postojala mogućnost da bi ishod upravnog postupka bio drukčiji da nije bilo sporne postupovne nepravilnosti, što znači da je utjecala na tužiteljeva prava obrane. Međutim, Sud je u točki 94. spomenute presude pojasnio djelovanje tog načela istaknuvši da iz sudske prakse proizlazi da ta obveza ne može djelovati na način da je tužitelj obvezan dokazati da bi odluka Komisije bila sadržajno drukčija, nego samo da se takva mogućnost ne može u potpunosti isključiti jer bi se mogao bolje braniti da nije bilo postupovne greške (vidjeti presudu Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Vijeće, točka 62. *supra*, EU:C:2009:598, t. 81. do 94.).
- 215 U tim okolnostima, od tužitelja se ne može zahtijevati da, na temelju podataka kojima je raspolagao, dokaže da je Komisija napravila greške u pogledu utvrđivanja uobičajene vrijednosti kako bi se zaključilo da je ishod postupka mogao biti drukčiji da su mu izračuni uobičajene vrijednosti objavljeni.
- 216 Kao prvo, uzimajući u obzir činjenicu da je tužitelj, kako je pokazano u točki 211. ove presude, bio samo općenito upoznat s metodom koju je Komisija koristila, ne može se isključiti da su se određene greške mogle otkriti na temelju analize izračuna uobičajene vrijednosti za svaku pojedinu vrstu proizvoda.
- 217 Kao drugo, kako je navedeno u točki 210. ove presude, čak i da je tužitelj mogao te greške otkriti na temelju podataka proizvođača iz analogne zemlje, nije nužno mogao tako brzo to učiniti, što je, uzimajući u obzir vrijeme koje je imao na raspolaganju, moglo biti ključno za ostvarenje njegovih prava obrane.
- 218 Stoga, u okolnostima predmetnog slučaja, navod institucija da tužitelj u predmetnom postupku nije dokazao da su počinjene greške pri utvrđivanju uobičajene vrijednosti ne može se smatrati dovoljnim da bi se isključila mogućnost da bi ishod postupka bio drukčiji.
- 219 Nadalje, iz istih razloga, ne može se smatrati relevantnom činjenica, koju je Vijeće iznijelo, da su zainteresirane stranke ionako nakon konačne objave imale samo deset dana za podnošenje svojih primjedbi, u skladu s člankom 20. stavkom 5. osnovne uredbe. Iz navedenog proizlazi da se u predmetnom slučaju postavlja pitanje je li, u roku kojim je tužitelj doista raspolagao, koji je usto bio kraći od deset dana predviđenih u članku 20. stavku 5. osnovne uredbe, pristup izračunima uobičajene vrijednosti mogao tužitelju omogućiti da svoja prava obrane ostvari bolje nego što su mu to omogućili samo podaci na kojima su se temeljili ti izračuni.
- 220 Naposljetku, u okviru ocjene bi li ishod postupka bio drukčiji da se povreda utvrđena u točki 193. ove presude nije dogodila, ne može se uzeti u obzir činjenica, na koju se Vijeće poziva, da je tužitelj, u svakom slučaju, imao dostatnu količinu podataka na temelju kojih je mogao djelotvorno ostvariti svoja prava obrane. Takva okolnost može, ako je to prikladno, biti značajna samo za pitanje je li povreda počinjena. U svakom slučaju, kako je navedeno u točki 139. ove presude, Komisija je svoje odbijanje da izračun uobičajene vrijednosti objavi isključivo tužitelju opravdavala samo time da ona nije moguća

zbog potrebe za poštovanjem jednakosti postupanja u odnosu na druge proizvođače izvoznike u uzorku. Stoga, to se odbijanje ne temelji na činjenici da je količina podataka kojima je tužitelj raspolagao bila dovoljna da on ostvari svoja prava obrane. Osim toga, kako je navedeno u točki 208. ove presude, same institucije općenito smatraju da, vodeći računa o potrebi za poštovanjem povjerljivosti podataka, detaljni izračuni na temelju kojih je izračunana dampinška marža gospodarskog subjekta predstavljaju korisne podatke za obranu njegovih interesa te se, stoga, trebaju uključiti u dokumente o privremenoj i konačnoj objavi.

- 221 Posljedično, iz svega navedenog slijedi da je prvi prigovor prvog tužbenog razloga osnovan te se, na temelju tog prigovora, taj tužbeni razlog mora prihvatiti. Stoga se pobijana uredba mora poništiti u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja, pri čemu nije potrebno razmatrati drugi, treći i peti tužbeni razlog.

Troškovi

- 222 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.
- 223 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove.
- 224 U predmetnom slučaju, Vijeću se, s obzirom na to da je bilo neuspješno, mora naložiti snošenje troškova postupka, u skladu sa zahtjevom tužitelja. Osim toga, Komisija, kao institucija koja je intervenirala u postupak, mora snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (osmo vijeće),

odlučuje:

- 1. Poništava se Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 430/2013 od 13. svibnja 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz lijevanog pribora za cijevi s navojem, od temperiranog lijevanog željeza, podrijetlom iz Narodne Republike Kine i Tajlanda i prekidu postupka u vezi s Indonezijom, u dijelu u kojem se odnosi na društvo Jinan Meide Casting Co. Ltd.**
- 2. Vijeću Europske unije nalaže se snošenje vlastitih troškova i troškova društva Jinan Meide Casting Co.**
- 3. Europskoj komisiji nalaže se snošenje vlastitih troškova.**

Gratsias
Kancheva

Wetter

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 30. lipnja 2016.

Tajnik

Predsjednik

E. Coulon

Sadržaj

Okolnosti spora	2
Činjenice relevantne za ispitni postupak koji je doveo do usvajanja privremene uredbe	2
Privremena uredba i dokument o privremenoj objavi	3
Komunikacija između tužitelja i Komisije nakon usvajanja privremene uredbe	5
Komunikacija između tužitelja i Komisije nakon usvajanja privremene uredbe	7
Pobijana uredba	8
Postupak i zahtjevi stranaka	9
Pravo	10
Četvrti tužbeni razlog	10
Prvi tužbeni razlog	15
Uvodna razmatranja	15
Drugi prigovor	17
Treći prigovor	18
Prvi prigovor	20
Troškovi	36